

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi raz w tygodniu o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miesiącu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwierocznym zaś i miesięcznym za dopłatą, pierwszy 75 ct. drugi 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

Ogłoszenie przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi:

Całorocznie w miejscu: 12 zł. pocztą: 16 zł. półrocznie (od 1. stycznia do końca czerwca:) w miejscu 6 zł. pocztą 8 zł. ćwierćrocznie (od 1. stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł. pocztą 4 zł. miesięcznie (od 1. do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł. pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorem cało i półroczni otrzymują Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwszy 75 ct. drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł.

Celem wczesnego ustalenia stopy nakładowej, upraszamy o rychłe nadsyłanie przedpłaty.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 20go grudnia r. z. nadać najlaskawiej zwyczajnemu profesorowi astronomii przy c. k. wszechnicy w Krakowie i dyrektorowi tamtejszego obserwatorium astronomicznego, drowi Karolowi Karlińskiemu, krzyż kawalerski orderu Franciszka-Józefa.

Stremayr m. p.

Minister spraw wewnętrznych mianował starszych inżynierów, Antoniego Mösera i Szczęsnego Księżarskiego, radcami budownictwa; inżyniera Aleksandra Richtera starszym inżynierem, a adjunktów budownictwa: Alojzego Fischera, Karola

Töpfera, Benedykta Miejskiego, Szczepana Janikiewicza, Henryka Piotrowskiego, Józefa Braunseisa, Wincentego Radwana, Anton. Dzbańskiego, Wilhelma Schayera, Remigiusza Bodakowskiego, Sylwestra Hawryszkiewicza, Jana Hantschla, Henryka Stahla, Romana Bielańskiego, Władysława Müllera, Wojciecha Nunberga, Mikołaja Bojarskiego, Wiktora Korneckiego, Ferdynanda Wszeleczkę, Adama Sławińskiego, Wiesława Grzymalskiego, Franciszka Michałowskiego, Franciszka Łazowskiego i Juliana Chowańca inżynierami dla państwowej służby budownictwa w Galicyi.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 4. stycznia.

Najjaśniejszy Pan sankcjonował najwyższem postanowieniem z dnia 9. grudnia uchwalony na ostatniej sessyi sejmowej projekt ustawy o poręczeniu przez kraj pożyczki 100.000 złr., którą gmina miasta Gorlic zaciągnąć zamierza na odbudowanie zniszczonych przez pożar części miasta.

Repertoar parlamentarny najbliższego okresu tegorocznej sessyi Rady państwa nie będzie według dzienników wiedeńskich zawierać ważnych i obszernych ustaw. Izba deputowanych zajmować się będzie zaraz po otwarciu posiedzeń petycją przedsiębiorców hut żelaznych, ustawą o podatku od budynków i ustawą o nowem postępowaniu egzekucyjnym. Izba Panów zaś zajmie się najpierw ustawą o trybunale administracyjnym, i jeżeli obrady nie potrwać długo, to przedmiot ten dostanie się jeszcze przy końcu sessyi do Izby deputowanych. Może to stać się bez nadzwyczajnego pospiechu i wytyżenia sił, bo projekt ustawy o trybunale administracyjnym znajduje się już od kilku lat na porządku dziennym i przeszedł już przez ogniową próbę wszechstronnej krytyki.

Jeden z najpoważniejszych dzienników pieszteńskich wystąpił ostro przeciw izbie

handlowej w Gracu za jej memoryał w przysłem uregulowaniu stosunków handlowo-cłowych pomiędzy Austrią a Węgrami. Dostały się przytem ostre wyrzuty wszystkim dziennikom i korporacyom przedlitawskim, które kiedykolwiek poważyły się już albo w przyszłości poważyć się wystąpić przeciw interesom węgierskim. Bardzo to niebezpieczna taktyka, bo utwierdzić może wszystkich w przekonaniu, że dzisiejsze stosunki nie opierają się na słusznych podstawach i przynoszą jednej stronie większe korzyści z ujmą dla drugiej. Zresztą hasło do żądania zmian na tem polu nie wyszło bynajmniej z Przedlitawii. Węgrzy szukając powodu swoich niedoborów po za budżetem krajowym, w którym tkwi właściwe źródło złego, poruszyli także i tę sprawę. Cóż dziwnego zatem, że fachowa korporacya ujęła się za przedlitawską połowę monarchii? Można ganić formę tego wystąpienia, ale rzecz sama powinna być swobodnie i spokojnie traktowaną.

Dawno już zażegnane zostało przesilenie w Berlinie, a mimo to koła polityczne niepokoją się ciągle myślą, że książę Bismarck może już, niedługo stać będzie na czele rządu niemieckiego. Myśl ta przedstawia się tak strasznie, jak gdyby po dymisji kanclerza Niemcy nie mogły już wcale liczyć ani na dzielnie zorganizowaną armię, ani na wyborną administracyę, jak gdyby strata jednego człowieka pociągnąć musiała za sobą upadek organizmu państwowego, który ustalenie swoje okupił największymi w obecnym stuleciu wojnami. Cześć dla wielkich ludzi przynosi zaszczyt każdemu narodowi i świadczy pochlebnie o moralności publicznej, ale jeżeli cześć ta wyradza się w bałwochwalstwo, jeżeli naród widzi rękojmię swojego rozkwitu nie w własnych siłach, lecz tylko w geniuszu jednego męża stanu, to świat może słusznie powiedzieć, że rozkwit ten nie jest zasłużonym owocem własnej pracy i wartości, lecz przypadkowym dziełem niepospolitego geniuszu i gry przypadków. Tego jeszcze niemożna powiedzieć o Niemcach, ale jeżeliby dzisiaj szła trwoga o tękę ks. Bismarcka wzmagała się nadal w sposób dotychczasowy, zarzutowi podobnemu niemożnaby odmówić uzasa-

dnienia. Cóż zresztą tak dalece trwoży polityków niemieckich w tej chwili? Zwykła dziennikarska pogłoska, że ks. Bismarck oddawna już postanowił usunąć się w tym roku z widowni publicznej, ażeby w zaciszu wiejskiem wśród spokojnych zajęć gospodarskich wypocząć po trudach i pokrzepić ciężko skolatanę zdrowie. Przed kim zwierzał się z takimi sielankowymi planami, tego nikt nie wie. Ale mniejsza o to, że źródło jest nieznanne i pogłoska ta głównie z tego powodu zakrawa na żarcik albo urojenie, że dla natury ks. Bismarcka, zahartowanej w olbrzymiej pracy i wśród silnych wrażeń ostatniej wiekopomnej epoki, usunięcie się od zajęć ulubionych w zupełne zacisze i radykalna zmiana codziennego trybu życia byłaby bardzo wątpliwem dobrodziejstwem. Nieczynność zabija przyzwyczajonych do systematycznej pracy emerytów powszedniego kroju, a dla ks. Bismarcka byłaby ona cięsem nierównie dotkliwszym.

Przypisywalibyśmy tej pogłosce większe znaczenie, gdyby ona pojawiła się była w chwili, gdy ks. Bismarck zagrożony na swoim stanowisku przez tak niebezpiecznego współzawodnika jak hr. Arnim, drażniony ustawicznie przez ultramontanów i socjalistów a przytem pozbawiony takiego poparcia ze strony większości parlamentarnej, jakiego niezbędnie potrzebuje każdy minister, mógł uczuć chwilowe zniechęcenie i sprychnięcie sobie wytyżającą a niewdzięczną pracę publiczną. Dziś stosunki zmieniły się zupełnie. W całych Niemczech nie ma ani jednego męża stanu, któryby pomyślał o współzawodnictwie z kanclerzem a większość narodowo-liberalna w parlamencie stała się teraz tak powolną dla niego jak żadna inna większość parlamentarna w Europie dla najsympatyczniejszego ministra prezydenta. Być może, że w pogłosce tej jest mała cząstka prawdy. Ks. Bismarck weźmie może w tym roku urlop dłuższy niż zazwyczaj, bo zdrowie jego po ostatnich wypadkach wymaga tego niezbędnego. Ale czyż w tem byłoby coś niebezpiecznego dla Niemiec? Ks. Bismarck używał swobodnie urlopu w czasie nieporozumienia z Francją w r. 1870, zdawało się nawet, że był on wtedy niezdolny do ważniejszej akcyi dyplomatycznej, a mimo to na

2)

HOSPODARSKA GŁOWA

Opowiadanie JM. Pana Wita Narwoya
Rotmistrza gwardyi konnej koronnej.

Anno Domini 1777.

(Ciąg dalszy.)

Bogiem a prawdą nie było rwać się o co, bo i jakaż mogła być scheda po panach konfederatach, co ostatniemi czasy już na prostych grassantów zeszedli, i sami z tego żyli, co zarwali. Co po nich zostało, tego tak chyba szukać było jak wichra na scierisku. Tak mi ta spuścizna się zdała, jak dziedzictwo po nieboszczyku kosterze; co zostawił, tego pod wiechami na wszystkich końcach Bożego świata szukać: tu ławę zagrzeźną na chwilę, tu noclegiem stał, tu sam zarwał czego, tu jego zarwano, tu mu pas zdjęto, tam szabli zapomnieli, tu jedna poła od kontusza została, tam owo drugiej szukają.

Ale takie już miano rozumienie, że rząd cesarski wiele broni i rysztunku, dział, koni i złota po konfederatach w depozyt wziął, i że to reklamować teraz i warto i potrzeba. A że panowie barscy chętnie brali, co tylko do regałów należało, że miasta lub twierdzy jakiej małej dostawszycy, a osadzić się w niej stale nie mogąc, co oreża w niej było, z sobą w pole wlekli, że dalej nie raz i nie dwa razy tak było, iż z przyczyn onej sromotnej swawoli i niesubordynacyi królewskiego wojska cały poczt, ba cały regiment od królewszczan do barskich chadzał

i *vice versa*, jurament swój żołnierski temu w zastaw dając, kto właśnie więcej grosza miał i laffę lepszą płacił — tedy nie dziw, że przy konfederackich oddziałach i depozytach, przez nowy rząd cesarski w konfiskacie wziętych, sporo znalazło się wojennej własności Rzeczypospolitej.

Urządził owo departament wojskowy, aby Rzpta swego dochodziła, i co odebrać można, odbierała, jako iż cekaury nasze i tak próżne były — a rząd cesarski gotowość oznajmił, że kto się z prawa wykaże, temu własność jego zwróci. A że u nas w Polsce zawsze tak bywało i bywa, że kto w służbie chętny, temu jeszcze i to i owo, i jeszcze jedno, i jeszcze, i znowu jeszcze przydadzą, aż się na niego wszystko w końcu obali, czego inni albo robić nie umieją, albo co częściej się przydarza, robić nie chcą — więc departament wojskowy zamiast poszukać sobie jakiego oficera od słomianego regimentu, co szabły darmo włóczył, nigdy ani prochu nie wachawszy ani nawet żywego żołnierza nie widziawszy pod komendą swoją, mnie na komissarza tego przeznaczył, co do Galicyi jechać, a tam u cesarskich instancyj i JMpana gubernatora o to dopominać się ma, co z armatury Rzptej po konfederatach zostało.

Nie smaczno mi było z tym ordynansem, i wielebym za to był stawiał, aby mnie to minęło. Wymawiałem się też jak mogłem, ale departament uparł się przy swoim, a p. generał Komarzewski jako wielki fawor do wystawiał, że mnie do tej misyi królowi forsztelował, i że tak ważną funkcję sprawować będę, w godności wysłannika Monarchy i Rzptej do władz cesarskich jadąc.

— Już nam się Waćpan nie wymówisz — rzecze na moje argumenta p. generał — mu-

sisz jechać koniecznie, kiedy taka wola departamentu i samego Króla Jego Mości. Wiem, że się sprawisz z ordynansem uczciwie i dobrze, i to najpierwsze i najważniejsze jest *argumentum*. Masz Waćpan, mości rotmistrzu, języka niemieckiego znajomość, masz prezencyą statecznego oficera, i nie po samym mundurze tylko żołnierza w Waćpanu poznać, a takiego tam potrzeba, aby cesarska oficerya, z którą Waćpanu konfederować przyjdzie, z mizery naszej wojskowej dworować nie miała przyczyny; byłeś Waćpan garnizonem we Lwowie czas długi, wiesz kedy się obrócić i jak z kim mówić.

— Jak uczciwego oficera nie wyszliśmy — mówił dalej — tedy kogo, Mości rotmistrzu? Wyszliśmy kogo z stanu cywilnego, jakiego pana starostę albo kasztelana, ten zaraz gębę nadmie okrutnie, wyprawę strojną uczyni, dworno pojedzie, gawronom swoim barwiste kontusze posprawia, jakby do Turka legacyą miał czynić, albo za morze po dostojną obłubienicę dla samego króla się wybierał. A kiedy taki poseł po stare wiwatówki i po zardzewiałe muszkiety we Lwowie stanie, a do grafa Auersperga, gubernatora cesarskiego, lub do grafa Hadika pójdzie, tedy go tam i wysmieją, i *mores* nauczą, bo tam są nożyce na bundziuczne czupryny i nosa tam utną rychło, nie tak jak u nas. A znowu, gdybym jakiego agenta posłał, to by może dobrze wyreklamował, ale do własnej kieszeni — skoro tedy taka decyzja stanęła, aby kogoś wysłać, musisz Waćpan jechać koniecznie.

Za wiele złego, dwóch na jednego, a tak właśnie ze mną było, bo i wojskowym ordynansem i animadwersyą regulamentów i jeszcze perswazyą roztropną na mnie na-

tarto, więc opierać się nie było można. Dano mi tedy marszrutę i kredytywy, a pan de Caché, agent dyplomatyczny austriacki w Warszawie, od siebie jeszcze rekomendacyą mi wygotował do grafa Auersperga; — zamiast gotowych pieniędzy dano mi wksel p. Blanca na lwowskiego bankiera Preschla i tak wyprawiono mnie w drogę.

Pan de Caché już mnie uprzedził w Warszawie, że nie wiele wskóram u władz cesarskich, i że informacyę ma, jako ta cała scheda po konfederatach, depozytem w Galicyi chowana, ani setnej części tego nie stoi, co o niej rozumiano. Rozbiegła się była fama, że Bóg wie co tam pozostało po panach brutach barskich, na wagę złota wzięto sobie lederwerki, popsute muszkiety i szabliska krzywe a szczerbate, ja kto tylko kiedy palcem pomacał konfederacyę, albo z kim ona jakiegokolwiek miała kiedy relacyę, stał pisma po pismach do cesarskich instancyj w Galicyi.

A już najpierw jak krucy zlatywać się poczęli tacy cudzoziemcy, a mianowicie francuzcy oficerowie, co w konfederacyi barskiej służyli. Tym pilno było zarwać co jeszcze z tego, co pozostało, bo każdy zaciężny obcy żołnierz za pierwszy parol zysk ma, a choć uczciwie obcej służby choragwi, to laffę tylko ma na oku. A jakże to być może, aby taki oficer dla czego innego w obcym kraju i to jeszcze nie w regularnej wojnie ale w domowej ruchawce służył, jeśli nie awanturnik, lub nie chciwy złota i łatwego wyniesienia nad stan podły?... Nie wiedzieliśmy same konfederaty, za co głowy kładli i lby pod szablę nieśli — a jak wiedzieć miał Francuz? To rozumiał, co laffa, i obyczajem da-

pierwszą wiadomość o groźnej postawie Benedettego powrócił do Berlina i odbył największą w swoim życiu kampanię dyplomatyczną i wojskową.

Konferencye marszałka Mac-Mahona z wybitniejszymi członkami Zgromadzenia narodowego w sprawie konstytucyjnej spędziły na niczem, jeżeli właściwym ich celem nie było skonstatowanie zupełnej nieporadności kół parlamentarnych. Można nawet wątpić, ażeby sam autor tych konferencyj spodziewał się jakiegokolwiek skutku praktycznego. Grono osób zaproszonych na konferencyę przedstawiało miniaturową kopię Zgromadzenia narodowego, jego obrady więc musiały być tylko kopią zwykłych obrad Zgromadzenia narodowego. Zachodziła tylko ta różnica, że w szczuplejszem gronie nie było żywiołów gotowych w każdej chwili do wywoływania burzy i że tok rozpraw musiał być spokojnym ze względu na prywatną cechę zebrania. Bonapartyści niebrali udziału w konferencyi ale marszałek Mac Mahon wynagrodził im to chwilowe poniżenie zapraszając do siebie Magne'a, z którym długo poufale rozprawiał. W obec ujemnego wyniku konferencyi nagłe obwołanie księcia Asturyi królem hiszpańskim może tylko tem silniejsze i niebezpieczniejsze sprawić wrażenie. Porównanie stosunków hiszpańskich z francuskimi musi doprowadzić do wniosku, że w tej chwili na armię francuską zwracać powinien świat dyplomatyczny daleko większą uwagę niż na kółka parlamentarne. Francya z tytułu sąsiedztwa i wspólności sporów konstytucyjnych powołana jest do zneutralizowania wpływów, jakie w innym czasie niespodziana restauracya Bourbonów w Hiszpanii wyrzuci mogłaby w Niemczech i Włoszech. Separatystyczne żywioły obu tych krajów nie przystąpią do wyzyskania restauracyi hiszpańskiej przed Francją, która obecnie jest najlepszym polem dla podobnych przewrotów. Dopiero, gdyby wypadki hiszpańskie sprawowały katastrofę we Francyi, rządy Niemiec i Włoch musiałyby pomyśleć o środkach ostrożności.

Przed rokiem powstał w Anglii nagły okrzyk zdumienia na widok szczegółów, które długo nieznanne były szerszej publiczności a świadczyły wcale niepomysłnie o obecnym stanie marynarki angielskiej. Dziś nastąpiła druga podobna niespodzianka, bo przekonano się, że siły zbrojne w Anglii i w Indjach nie odpowiadają nawet skromnej potrzebie, a na wypadek pewnych zakłóceń nie zdołają wytrzymać pierwszego nacisku i ochronić angielskiej powagi mocarstwowej od dotkliwego ciosu. A właśnie teraz groźba takich zakłóceń jest silniejszą niż kiedykolwiek. Od czasu wyprawy rosyjskiej do Chi-

ny w tym celu służył, kto dużo płacił albo przynajmniej dużo obiecywał.

Jakoż ledwie wieść się rozbiegła, że austriacki rząd z tej mizernej masy konfederacyi wyda, co komu należy, nuż panowie Francuzi reklamować niestworzone rzeczy. Za nimi tuż w ślad i Polacy sami, a więcej takich było, co sami w konfederacyi służyli, niż takich, co od niej doznali krzywd i opresyi. Kiedy mi we Lwowie w generalnej komendzie okazano regestr lokciowy, na którym owi wierzyciele konfederacyi spisani byli, aż mnie podziw wziął i śmiać mi się chciało, bo gdyby cały Amsterdam zbankrutował, mało co mniej zgłosiłoby się było wierzycieli.

Trudno spamiętać sobie nazwiska, które tam wyczytałem, ale tyle pewne, że był tam francuzki kapitan Stieber i Neidhardt, i p. pułkownik Drost, i p. komendant Wybranowski, i ów pan Schütz, co z panem Puławskim chadzał, a teraz generał-majorem się podpisywał, i pan baron Wilczek z Wiednia, i nawet p. Zawoyski, awanturnik i obieżyświat, co się zowie, którego niegdyś znałem, a który z swoimi pretensjami występował, podpisując siebie grafem i tytułem: *Kurtierischer geheimer Rath und gevollmächtigter Gesandte bei dem sächsischen Hof.* A był to *titulus sine vitulo*, bo wylumaczysz to uczciwie po polsku, ten p. poseł wisiał przy księdzu arcybiskupie Trewirskim, którego udzielne elektorstwo nie miało może tyle domów, co było karczem w kluczach p. wojewody kijowskiego lub księcia Karola *Panie Kochanku.*

(Ciąg dalszy nastąpi.)

wy, rozmaite żywioły w dalekim wschodzie burzą się widocznie a formalny wybuch przewidywanych zakłóceń zdaje się być tylko kwestyą czasu. Urok angielskiej powagi znacząco już dotąd ucierpiał, a jeżeli w jak najkrótszym czasie nie odzyska dawnej świetności, to w razie potrzeby Anglia nie będzie mogła liczyć nawet na najpowolniejszych sprzymierzeńców, którzy dotąd zawsze garnęli się pod jej opiekę.

W sprawie znanych starć na granicy czarnogórskiej pomiędzy Czarnogórcami a Turkami wiadomości były dotąd wcale skąpe i niepewne. Dopiero w ostatnich dniach musiał zająć zwrot więcej stanowczy, ale o tem z dwóch źródeł nadeszły dwie wiadomości zupełnie sprzeczne ze sobą. Jedna wersja jest pełną uspokajających zapewnień a druga donosi wprost o rozbięciu wszelkich rokowań pomiędzy komisarzami, których Turcyja i Czarna Góra wysłały do prowadzenia śledztwa. Po wygłoszonych pretensjach czarnogórskich delegatów można było oczekiwać takiego rozbięcia układów, ale nie przypuszczamy, ażeby to już było faktem. Żadne bowiem mocarstwo nie zachęcało Czarnogóry do takiego oporu a bez zewnętrznego poparcia byłby on zupełnie chybionym.

KORRESPONDENCYE.

Rzym, 29. Grudnia.

(R) Nowe wybory nieprzysporzyły ministerstwu Minghettego takich sił, jakich się po świetnych powodzeniach w początkach sessyi spodziewać było można. Większość, rachując za nadto na siłę swą liczebną zaczyna się zaniedbywać i popuścić błędy, z których lewica niezaniebduje zaraz korzystać. Podczas gdy lewica czuwa swą numeryczną słabość, staje do walki jakby każdy jeden, mimo że dzieli się na dwie wielkie, zupełnie niezgodne ze sobą partje, i utrudnia wszelkiej parlamentu czynności; to niezgoda czy niedbalstwo zaczynają się wkładać w szeregi większości. Okazało się to jasno w przyjęciu, jakiego doznała w biurach ustawa mająca na celu przywrócić bezpieczeństwo publicznego, zagrożonego w niektórych miejscowościach królestwa. Na 9 biur izby — 4 odrzuciło ustawę w zasadzie, 4 zaproponowało znaczne zmiany, a ostatnie zażądało przedłożenia nowego projektu. Stałoby się więc mogło, że nie przystępując jeszcze do najdrażliwszych kwestyi, jakimi są ustawy finansowe, ministerstwo już przy tej pierwszej należytego nie znalazłoby poparcia.

W komisji, która w skutek wyboru biór rozbięła projekt ministeryalny wniosek ten upadł także. Widać, że jakiś ułomek (na co starczy 20 głosów) albo się zaniedbał, albo głosował z lewicą.

Przy podobnym niedołęztwie dzisiejszej większości tylko korzystny wynik uzupełniających wyborów, które się odbywać zaczęły, mogłyby wzmocnić stronnictwo rządowe do tego stopnia, aby mu dalsze odstępstwa, albo brak pilności, już tak dotkliwie szkodzić nie mogły. Opozycya czuje to bardzo dobrze; i aby temu przeszkodzić, złożyła komitet, który zakrzętać się ma o koło pozyskiwania głosów wyborczych. Lecz i ministeryum niezaspia sprawy. Na tych obopólnych zabiegach jeżdżą ferye parlamentarne. Po nich niemała robota czeka parlament, zostało mu bowiem 45 ustaw przedłożonych, 8 z jego własnej inicjatywy, a 37 z ministeryalnej. Z ustaw tych dopiero pięć przeszło przez głosowanie Izby. Do jednej sprawozdanie już ukończone, do dwunastu sprawozdawca wybrany, a ośm leży w biurach do rozpoznania. Jak na 23 sessyi publicznych dotąd odbytych, — rezultat to oczywiście bardzo ubogi. Przyczyna leży w wadliwym regulaminie izby, i w niedostatecznej pracowitości jej członków, zasiadających w komisjach. Największy dowód pilności dała komisya sprawdzająca wybory. Zreferowała bowiem 490 wyborów, z których 467 Izba już potwierdziła.

Podczas robót ziemnych na Eskwilinie, znaleziono w upłynionym miesiącu cztery posągi, przechodzące rozmiary naturalne. Z nich jeden, trochę uszkodzony, przedstawia Bachusa, dwa inne wyobrażają damy rzymskie w tunikach i pelum, a czwarty cesarza Comoda z atrybutami Herkulesa, t. j. z maczugą w prawej, a jabłkiem z ogrodu Hesperyd w lewej ręce. Podstawę zdobią dwie boginie zwycięstwa, koło niebieskie ze znakami zodyaku i trofea z broni ułożone. Posąg młodej dziewczyny, zstępującej do kąpieli, jest naturalnej wielkości. Wykopano także dwie głowy; jedna jakiejś bogini; druga zaś jakiegoś młodzieńca zdaje się być portretem. Znaleziono także wielką ilość przedmiotów drobniejszych, zbiór naczyń kuchennych z brązu; 2,498 monet brązowych; 54 przedmiotów szklanych; 73 szpilek do włosów z kości; 25 lamp z terra cotta, jedną z brązu, a jedną z ołowiu; ametyst z piękną rzeźbą i karolin z rzeźbą przedstawiającą łob koński.

Przegląd polityczny.

Austro-Węgry. Najj. Pan przybył d. 30. z. m. wraz z Najjaśn. Panią i Najd. Arcyksiężniczką Waleryą z Gödöllö do Budypestu i zabawi tam około trzy tygodni. Dnia 4. b. m. udzielać będzie Najj. Pan w Budapeszcie audyencyj.

— *Wiener Ztg.* z d. 1. stycznia, ogłasza następujące dwie ustawy sankcyonowane przez Najj. Pana:

Ustawa z dnia 25. grudnia 1874 o przyznaniu prawnych dodatków pięcioletnich zwyczajnym profesorom uniwersytetów, samostojnych wydziałów teologicznych i akademii sztuk pięknych w Wiedniu.

Za zezwoleniem obu Izb Rady państwa rozporządza co następuje:

§. 1. Od d. 1 stycznia 1875 r. przyznane i wypłacane będą prawne dodatki pięcioletnie zwyczajnym profesorom uniwersytetów, samostojnych wydziałów teologicznych i akademii sztuk pięknych w Wiedniu, we wszystkich wypadkach według czasu służby, który przebyli na tych zakładach jako profesorowie zwyczajni, czy to przed czy po prawomocności niniejszej ustawy.

§. 2. Niezgodne z tem przepisy §. 4. ustawy z 9. kwietnia 1870 L. 45. D. P. P., względnie §. 3. ustawy z 8. maja 1871 L. 40. D. P. P. i §. 3. ustawy z 19 marca 1872 L. 30 D. P. P. znoszą się.

§. 3. Wykonanie tej ustawy porucza się memu ministrowi wyznań i oświaty.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. Stremayer r. w.

Druga ustawa o do urzędników bibliotek uniwersyteckich, brzmi jak następuje: Ustawa z 25. grudnia 1874 o przyznaniu urzędnikom (amanuens) bibliotek uniwersyteckich dodatków pięcioletnich.

Za zezwoleniem obu Izb Rady państwa rozporządza co następuje:

§. 1. Płace urzędnika przy bibliotece uniwersyteckiej podwyższa się o 150 zł. co lat pięć aż do 10 lat służby, które tenże przepędził w sposób zadawalający na tej posadzie, czy to przed czy po prawomocności niniejszej ustawy.

§. 2. Ustawa ta wchodzi w życie z d. 1. stycznia 1875.

§. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się ministrowi oświaty.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. Stremayer r. w.

— *Pester Lloyd* rozpoczął drukować akt oskarżenia Ofenheima i umieścił dotąd część tego aktu z powodami w sześciu numerach z roku 1874. Wiedeńska c. k. prokuratoryja państwa skonfiskowała ten numer 300, gdy nadszedł na granicę Przedlitawii. W numerze 1. z r. 1875, który doszedł nas wczoraj, nie drukuje już *Pester Lloyd* dalszego ciągu tego aktu. — Korespondent wiedeński *Czasu* dowiaduje się, że ogłoszenie aktu oskarżenia Ofenheima w *Pester Lloydzie* nastąpiło przez niedyskrecyę popełnioną przez jednego z dziennikarzy wiedeńskich i że sąd widział się ziewolony wytoczyć śledztwo.

— W Marburgu stawał przed swoimi wyborcami deputowany do Rady Państwa, Brandstetter, i w dwugodzinem przemówieniu zdawał sprawę z swej działalności poselskiej w Radzie państwa. Liczne zgromadzeni wyborcy dali Brandstetterowi wotum zaufania.

— Najjaśniejszy Pan sankcyonował ustawę uchwaloną przez sejm krajński o 10 proc. dodatku krajowym na r. 1875 na fundusz szkół ludowych.

— Urzędowy dziennik węgierski ogłasza rozporządzenie ministeryalne o liczbie i siedzibie Izb adwokackich. Urządzone ogółem 27 Izb adwokackich w następujących

miastach: Arad, Balass-Gyarmat, Budapeszt, Debreczin, Erlau, Preszow, Fünfkirchen, Wielki Waradzyn, Hermanstadt, Karlsburg, Koszyce, Keskemet, Klausenburg, Kronstadt, Marmaros-Sziget, Maros Vasarhely, Miskolc, Neusohl, Oedenburg, Preszburg, Raab, Stuhlweisenburg, Szatmar-Nemeti, Szegedyn, Temeszwär, Theresiopel, Zala-Egerszeg.

Niemcy. („*Zamach Duchesne'a*“) Wykryty przez *Nordd. Allg. Ztg.* mniemany sprawca nowego zamachu na ks. Bismarcka, Duchesne, wystosował do *Indep. belge* list następujący:

„Seraing, 13. grudnia 1874. Panie Dyrektorze! Właśnie otrzymałem numer dziennika pańskiego, w którym powtórzony jest artykuł *Nordd. Allg. Ztg.* zajmujący się moją osobą z powodu jakiegoś komplotu, który we wrześniu 1873 uknuć miałem przeciw życiu ks. Bismarcka. Mówią mi, że *Nordd. Allg. Ztg.* jest organem księcia, że przeto cała Europa mówić będzie o zbrodni pańskiego sługi Duchesne'a. Jeżeli kto kiedykolwiek zdziwiony był zwrotem na się uwagi całego świata, to niezawodnie ja panie dyrektorze. Cały ten komplot, którego zaręczam to Panu honorem, ks. Bismarck nie a nie obawiać się nie miał powodu, był po prostu mistyfikacją, igraszką urządzoną po wesolej uczcie; ja jestem jedyną i wyłączną ofiarą tego zarzutu. Rzecz ta po prawdzie tak się miała: W czasie, oznaczonym jako data przygotowania mniemanego „zamachu Duchesne“ byłem w Lüttich u jednego z moich przyjaciół; zapomniałem się o tyle, że wypilem parę kieliszków za wiele. Nieprzytomność moja poddała jednemu z moich zanadto wesółych kolegów pomysły farsy, z której obecnie zrobiono czarny komplot. Za namową jego napisałem kilka listów, które, jak pan doniosłeś, wystosowane były do jednego z arcybiskupów francuskich i w których zawierała się propozycya zamordowania p. Bismarcka. Pisałem, co mi ów kolega dyktował, nie wiedząc zgoła co czynię, a gdyby nie to, że listy owe ogłoszone zostały w pańskim dzienniku, nie byłbym nawet wiedział com napisał i podpisał, niestety winem raczej niż atramentem. Kolega mój wziął te listy do siebie i przesłał je jeden po drugim arcybiskupowi nie przewidując wcale następstw swego żartu. Do drugiego listu dołączył fotografię, którą, dla zwiększenia mistyfikacyi podał za moją, a która w rzeczywistości wyobrażała pewnego robotnika francuskiego, z którym przez czas pewien pracowałem.

Nordd. Allg. Ztg. dodaje, że mnie i jego strzedz kazano, że dowiedziano się, jako mam zamiar udać się do Niemiec, ale pewien przyjaciel odradzał mi, w skutek czego porzuciłem zamiar podróży. Ile słów tyle kłamstw! Jak nieprawdą jest, bym kiedykolwiek nosił się z myślą zabicia ks. Bismarcka, tak samo nie miałem nigdy zamiaru udania się do Niemiec; nieprawdą jest, jakoby jakiś przyjaciel odradzał mi tego, nieprawdą wreszcie, bym w skutek tego odstąpił od swego zamiaru. Oto masz pan szczerą i zupełną spowiedź. Chciej sam osądzić, czy gazeta pruska miała prawo twierdzić, że okoliczności wykluczały wszelką myśl o mistyfikacyi. Przed tymi, którzy mnie znają nie potrzebuję usprawiedliwiać się; co się innych tyczy, mógłbym znieść obojętnie, co o mnie myślą ponieważ żyję nieznanym. Lecz chociaż stanowisko moje tak jest skromnem, nie mogę pozwolić, aby imienia mego i mistyfikacyi, nad którą ja sam tylko ubolewać miałbym prawo, używano do oskarżenia uczciwych ludzi, do podejrzywania duchowieństwa i wszystkich katolików niemieckich i podważania obelg a może prześladowań. Przeciw temu protestuję, prosząc Ciebie p. dyrektorze, jakoteż wszystkie dzienniki, które powtórzyły zmyślenia ks. Bismarcka, aby list ten ogłosiły w swych łamach.

Jeżeli, jak mówi bajeczka, są sędziowie w Berlinie, to są niezawodnie także w Belgii sędziowie, którzy w niczem nie ustępują pruskim. Otóż ja pierwszy stawiam wniosek, aby mnie przyaresztowali i sądzili, jeżeli powiastka *Nordd. Allg. Ztg.* wywołała w nich najmniejszą co do osoby mojej wątpliwość. Niech policya p. Bismarcka, która, jak się zdaje, tak pilnie czuwa nademną, udzieli im wszelkich możliwych informacji. Przysięgam panu, że ze wszystkiego przekonają się tylko, że jestem uczciwym człowiekiem. *Duchesne.*

— Pogłoski o przesileniu w gabinecie pruskim znów się pojawiają. Dotychczasowy minister sprawiedliwości Leonhardt ma ustąpić z gabinetu a miejsce jego zająć dr. Falk, obecny minister wyznań i oświaty. Ktoby w takim razie zastąpił dr. Falka nie wiadomo jeszcze. Zmiany te zresztą nastąpić mają dopiero po zamknięciu sejmku pruskiego, który zbiera się 14. b. m.

Francya W pałacu elizejskim odbyła się d. 30. grudnia wielka konferencja przywódców wszystkich umiarkowanych stronnictw, a przedmiotem jej obrad było ułożenie wspólnego programu postępowania podczas najbliższych sesji Zgromadzenia narodowego. W sprawie tej piszą z Paryża do *Gas. kol.*: „Ze wszystkich stron występują na jaw wskazówki, że w kołach politycznych i parlamentarnych pracują z ogromnym wysiłkiem nad przywróceniem większości konstytucyjnej. Marszałek Mac-Mahon odbywa konferencje ze znakomitościami stronnictw konserwatywnych; Dufaure i Leon Say znajdują się pomiędzy uczestnikami tych konferencji; deputowani prawnego centrum „obrabiają“ swoich kolegów z lewego centrum; najrozmaitsze m. tej mierze pogłoski powstają i znikają, krótko mówiąc znajdujemy się w podobnych stosunkach jak wówczas, gdy ks. Broglie tworzył swą większość, z tą tylko różnicą, że tym razem odgrywa lewy środek taką samą rolę jak wówczas bonapartyści członkowie skrajnej prawicy. *Français* oznajmia wyraźnie, że marszałek Mac-Mahon pracuje obecnie sam nad utworzeniem parlamentarnej większości dla projektów konstytucyjnych, i przypomina ponownie Zgromadzeniu narodowemu, że obiecało dać Francji konstytucję, którejto obietnicy Izba dotrzymać powinna, a nawet dotrzymać musi. Jaki jednak skutek odniosą te usiłowania trudno przewidzieć. Bonapartyści, a w szczególności Rouher zaniepokoił wprawdzie ostatni-m swem wystąpieniem niektórych deputowanych, i ci życzyliby sobie powstrzymać propagandę bonapartyściowską, lecz życzenie to nie jest jeszcze wystarczającym do utworzenia większości dla septenatu, mającego się uorganizować w duchu ks. Brogliego. Marszałek Mac-Mahon przekona się może, że utworzenie takiej większości jest nierównie trudniejszym zadaniem, niż utworzenie nowego gabinetu. Dzienniki półurzędowe nie wspominają prawie nie jeszcze o wyniku tych konferencji w pałacu elizejskim. Organ książąt orleańskich *Journal de Paris* pisze, że rząd wyszedł ze stadyum obrad i znajduje się w stadyum akcyj, że celem konferencji w pałacu elizejskim było osiągnięcie porozumienia nad projektami konstytucyjnymi; od wyniku tych konferencji będzie zależał los projektów konstytucyjnych, a nawet może los Zgromadzenia narodowego. *Moniteur* donosi tylko, że marszałek Mac-Mahon życzył sobie porozumieć się z przywódcami umiarkowanych stronnictw w sprawie ustaw konstytucyjnych, a dziennik ten spodziewa się, że krok marszałka Mac-Mahona sprowadzi pojednanie rządu, których od 18 miesięcy nie tyle zasady co stosunki wibły.

Ruch ten w kołach parlamentarnych nie przypada do gustu staremu Thiersowi, który zapewne musiał już przyjść do przekonania, że sprawy polityczne Francji i bez jego współdziałania rozijać się mogą; ponieważ zaś w ruchu tym najczynniejszy biorą udział przywódcy stronnictwa orleańskiego, więc organ Thiersa *Bien public* poświęca działaniom stronnictwa tego zgryźliwy artykuł, z którego następujący podajemy ustęp: „Różne są rodzaje konspiracji; a najoryginalniejszą chociaż wcale nie najniebezpieczniejszą jest spryszczenie bezczynności, spryszczenie nihilizmu, z dowiązaniem wszystkiemu przeszkadzającemu a samemu nic nie robić. Niektórzy członkowie stronnictwa orleańskiego należą do tego spryszczenia i nie tają się z tem. Przeciwnie słyszymy ich nie raz mówiących: „Jesteśmy przy władzy, możemy się przy niej utrzymać jeszcze przez lat sześć ale pod tym tylko warunkiem, jeżeli nie będziemy próbowali zrobić. Gdybyśmy zaś cokolwiek próbowali, moglibyśmy się narazić na wielkie niebezpieczeństwo, jasną jest bowiem rzeczą, że Zgromadzenie narodowe nie chce niczego uchwaląć. Po sześciu latach może się ten stan rzeczy zmienić. Nikt nie jest nieśmiertelny a nie są nimi także książęta. Jeżeli pretendent, którego chorągiew stoi na przeszkodzie przywróceniu monarchii, roztanie się z tym światem, natenczas moglibyśmy na tron francuski powołać księcia, którego sztandar bardziej odpowiada naszym upodobaniom. Tymczasem starajmy się utrzymać na zajętem stanowisku, gdyż żądać od nas czynu, znaczy żądać samobójstwa, każde bowiem czynne wystąpienie mogłoby spowodować nasz upadek.“ A cóż powie na to Francja? Co powie kraj, który cierpi i który chciałby, ażeby położono raz kres tej niepewności położenia i temu stanowi tymczasowości?”

Gubernator Paryża, jen. Ladmirałt przyjmował na Nowy rok wszystkich oficerów armii paryskiej; ministrowie przyjmowali w dniu tym swoich urzędników.

Dzienniki paryskie zaprzeczają wiadomości niektórych dzienników niemieckich, jakoby burmistrz berliński Hobrecht, otrzymał był zaproszenie na otwarcie nowej opery paryskiej.

Marszałek Mac-Mahon przyjmował dnia 31. grudnia w pałacu elizejskim ciało dyplomatyczne i naczelników władz cywil-

nych i wojskowych. Przyjęcie ciała dyplomatycznego trwało zaledwie 20 minut. Ambasadorowie i pełnomocnicy państw zagranicznych pojawili się w sali przyjęcia o godzinie pierwszej. Na czele ciała dyplomatycznego stał nuncjusz papieżki msgr. Meglia. Marszałek rozmawiał najprzód z nuncjuszem papieżkim, następnie kolejno z innymi reprezentantami państw zagranicznych. Po mawiażku przemawiali jeszcze ministrowie ks. Decazes i generał Cissey, po czym Mac Mahon opuścił ze swą swiutą salę audiencyonalną. Następnie przyjmował Mac-Mahon naczelników władz cywilnych i wojskowych.

Ledru Rollin, główny autor rewolucji lutowej, znany trybun ludu, postrach buržoazji francuskiej, jeden z najgłośniejszych mowców parlamentarnych naszych czasów, zmarł dnia 2. stycznia w 67. roku życia.

Anglia. (Słowo o armii angielskiej). Anglia w ciągu bieżącego stulecia utraciła wiele ze znaczenia, jakie posiadała n. p. w czasie wojen napoleońskich, chociaż nie można powiedzieć, aby mocarstwo to stało się w tym czasie uboższem albo mniej potężnem, niż było przedtem. Dobrobyt narodowy nigdy nie stał tak wysoko, jak właśnie obecnie: ale reszta krajów europejskich postąpiła w tym peryodzie znacznie w rozwoju. Anglia nie ma już tedy nad niemi takiej przewagi, jak w pierwszych dziesiątkach lat niniejszego stulecia. Budowa kolei, telegrafów, machin, postępy techniczne wszelkiego rodzaju zbliżyły i wyrównały kulturę różnych krajów. Jak małą wartość miały n. p. jeszcze w początkach tego stulecia olbrzymie obszary ziemi w Rosyi, które obecnie pokryte siecią kolei żelaznych, rozrzucają swe wyroby po całym świecie! Ztąd też naturalne różnice w rozległości krajów dają się dziś daleko więcej uczuć niż dawniej. Wprawdzie królowa angielska ma pod swem panowaniem większą ilość dusz niż wszyscy inni monarchowie, oczywiście z wyjątkiem cesarza chińskiego, ale znaczenie Anglii opiera się głównie na jej posiadłościach europejskich. Wyspy angielskie są niczem w porównaniu z Austryą, Francją, Niemcami. A potęga Anglii nie jest już tak przeważającą jak dawniej — nawet na morzu nie — a cóż dopiero na lądzie!

Jeżeli przeto Anglia podobnie jak dawniej Hollandya zstąpiła nieco ze swej, rzec można sztucznej wysokości, przypisać to trzeba przyczynom naturalnym, przeciw którym mądrość stanu nie poradzić nie zdoła. Lecz mimo to pozostanie prawdą, że także Anglia sama przyczyniła się w pewnej mierze do utraty swego niegdyś tak potężnego między mocarstwami stanowiska. Z czasem wyrobiła się w tym kraju polityka samolubna, kramarska, która za cenę korzystnego interesu chętnie zręka się wpływu i znaczenia w świecie. Zbadawszy rzecz głębiej okaże się, że przyczyną tej małodusznej polityki jest świadomość własnej słabości. Mocarstwo o 32 milionach mieszkańców (mówimy tu o Anglii europejskiej) i tak olbrzymich zasobach pieniężnych mogłoby wprawdzie sprostać potęgom kontynentalnym, ale — instytucje wojskowe Anglii są przestarzałe i w stanie prawdziwie opłakanym. Siła wojskowa Anglii zasada się zawsze jeszcze w systemie werbowniczym, który już w czasie wojny krymskiej okazał się wcale niewystarczającym. Przytem haniebne zbiegostwo z pod chorągwi tak się zakorzeniło w armii angielskiej, że formalnem grozi jej rozbięciem. W ciągu ubiegłego roku skonstatowano urzędowo 7890 wypadków dezercyi, a jeśli się zważy, że cała siła zbrojna Anglii europejskiej wynosiła w tym roku 106.416 ludzi między którymi 6.036 oficerów i 10.802 podoficerów, to procent dezercyi okaże się olbrzymim. Obiecywano sobie, że zwiększona troskliwość o byt żołnierzy przysporzy armii większą liczbę rekrutów lepszej jakości. Dotąd jednak nadzieja ta okazała się płoną.

Dezercye nie tylko nie ustają, lecz mnożą się nawet. Przy niektórych bateriach stan rzeczywisty zmniejszył się w skutek dezercyi o 70 procentów. Jeden z pułków gwardyi pierwszej nie mógł w żaden sposób być skompletowanym, ponieważ brakowało 100 ludzi. Z batalionu o sile nominalnej 800 ludzi, wysłano do Indyi tylko 500, ponieważ reszta, 300, okazała się zupełnie niezdolną do służby. Podobnie rzecz się ma z marynarką. Ludność wybrzeży dostarcza zaledwie marynarzy dla statków kupieckich, a połowa osady angielskich okrętów handlowych składa się z cudzoziemców, mianowicie Niemców i Skandynawczyków. Zdolni marynarze wynajmują się tym, którzy najlepiej płacą, a marynarka królewska nie przedstawia im pod tym względem widoków zbyt ponętnych. Nie można się przeto dziwić, że nie dawno, przy okazji publicznego bankietu, naczelny wódz armii, książę Cambridge napomknął o konspiracyi. Rzekł on między innymi:

„Mamy do wyboru między armią i flotą tanią a siłą zbrojną, która stosunkowo dużo kosztuje. Jeżeli chcemy mieć armię

tanią, musimy uciec się do konspiracyi. Jeżeli zaś nie chcemy zdecydować się na ten środek, trzeba będzie głębiej sięgnąć do worka.“

Oczywista, że *Times*, główny organ kramarstwa, nie jest zadowolony z tych słów. Sama możliwość konspiracyi już go przeraża. „Konspiracyja, mówi *Times*, jest to rzecz wcale nie tania, lecz droga. Być żołnierzem rok, a choćby tylko trzy dni, to najstraszniejszy podatek.“ Wedle pojęcia Anglików ten tylko powinien być żołnierzem, kto czuje do tego powołanie i ochotę. Trudno przeto, aby tam kiedykolwiek przyszło do zaprowadzenia powszechnej służby wojskowej, chyba by jakaś nadzwyczajna konieczność zmusiła ich do tego. A jednak bez tej reformy skazana będzie Anglia na zawsze na odgrywanie podrzędnej roli w konkercie mocarstw europejskich, uzbrojonych od stóp aż do głowy.

KRONIKA

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się z powodu zbliżających się świąt Bożego narodzenia obrządku gr. kat. w poniedziałek dnia 4go stycznia 1875 z uderzeniem godziny 6 wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym: 1) Zabezpieczenie robót drukarskich i autograficznych dla Gminy miasta Lwowa na czas od 1. stycznia 1875 do końca grudnia 1877. — Sprawozd. p. radny Zima. 2) Zabezpieczenie robót rękodzielniczych dla gminy miasta Lwowa na rok 1875. — Sprawozd. p. radny Miaczyński. 3) Rekurs w sprawie butowniczej. — Sprawozd. p. radny Zbrożek. 4) Prośby pp. Lenieckiego i Luniewskiego o przyznanie przyjęcia do gminy tułuskiej. — Sprawozd. p. radny Pepliowski. — 5) Sprawa najmu lokalności dla umieszczenia instytucji obrony krajowej. — Sprawozd. p. radny Piątkowski. 6) Instrukcja dla grobarzy miejskich. Sprawa założenia nowego cmentarza, w miejsce cmentarza Grodeckiego. — Sprawozd. p. Dr. Molendziński.

— **Dziś rozpoczyna się** w Wiedniu proces Ofenheima, który niezawodnie w całej Europie budzi ciekawość, a kraj nasz przedewszystkiem obchodzi Porobiliśmy krok, aby czytelnicy *Gazety Lwowskiej* znaleźli w niej obszernie i wyczerpujące sprawozdanie z tego procesu, któremu należy się w zupełności nazwa *cause celebre*. O każdym ciekawszym ustępie rozprawy spodziewamy się mieć tegoż samego dnia telegraficzną wiadomość.

— **Gazeta Narodowa** przedrukowuje całe obszernie ustępy z naszego *Przeglądu handlowego*, przemilczając, z kąd czerpie te wiadomości. Lepiej by przystało *Gazecie Narodowej*, gdyby postarała się o własne sprawozdania, a jeśli ich mieć nie może, to niema innej rady, jak cytować *Gazetę Lwowską*.

— **Dyrekcya towarzystwa muzyceznego** zawiadania publiczności i miłośników muzyki iż po 15 stycznia b. r. rozpocznie się szereg wieczorków muzycznych, na które począwszy od dnia niniejszego uwiadomienia aż do rozpoczęcia wieczorków, abonować się można. Bliższe szczegóły na żądanie udzielone być mogą w kancelaryi Towarzystwa, Rynek 1. 17 1 piętro.

* **Napad nocny.** W nocy z 1go na 2go b. m. między godziną 12 a 1 napadł byłego urzędnika kolejowego p. Juliana J. przed bramą jego pomieszkania pod l. 59 przy ulicy Zielonej nieznanym mężczyzną, który poprzednio przysiadł się wraz z drugim towarzyszem na sanki, któremi napadnięty powracał do domu. Nieznajomy łotr chciał najpierw panu J. wyrwać złoty zegarek z kieszeni kamizelki z pod rozpiętego futra, lecz w skutek oporu napadniętego przerwał tylko złoty łańcuszek w dwóch miejscach. Następnie szamocąc się z napadniętym ściągnął mu rąbuz z palca złoty pierścień przy czem podrapał go w rękę, i uciekł ze swym towarzyszem, który temu zajęciu z ulicy się przypatrywał. W skutek podanego rysopisu obu nocnych rabusiów udało się dzięki gorliwym i rozległym poszukiwaniom policyi wyśledzić i ująć ich w cegielni Sprechera na Zielonem. Są nimi wyrobniicy Józef Obidniak i Jędrzej Glazer, których także poszkodowany poznał jako tych samych, co go napadli. Obu odstawiono do sądu karnego.

* **Matka wyrodna.** Ettel Wag, izraelitka, 19letnia dziewczyna, zostająca w służbie u Abisza Gutmanna szynkarza pod l. 2 przy ulicy Zamanej, wrzuciła wczoraj wieczór do kanału w tym samym domu, własne nowonarodzone dziecko. W krótko jednak usłyszeli domownicy kwilenie dziecka w odchodkach, poczem przy pomocy dwóch wyrobniików wydobyto z kanału dziecicę zostające jeszcze przy życiu. Matkę chorą wraz z dziecikiem oddano do szpitalu.

* **Znaleziono wczoraj wieczór** pięć skórek na buty, zawiniętych w chustkę które niewiadomy gość pozostawił w doroczce.

× **O Alfonsie XII,** nowym królu hiszpańskim, który tak niespodziewanie i nagle uzyskał tron w noworocznym podarku, podają

dzienniki najrozmaitsze szczegóły, a wszystkie zgadzają się w tem, że młody monarcha celuje pięknościami zaletami charakteru i umysłu. Jak wiadomo Alfons książę Asturyi był prywatnym uczniem w wiedeńskim *Teresianum*, do którego to zakładu oddał go był w styczniu 1872 generał Canovas de Castillo. W czerwcu ubiegłego roku opuścił Alfons akademię i Wiedeń, w którym wiele miał sympatyj. Opowiadają, że młody książę jeszcze w *Teresianum* miał wielką nadzieję a prawie pewność, że zasiądzie na tronie hiszpańskim. W rozmowach z kolegami swymi porównywał siebie do bohatera w dramacie Calderona *Zycie sen*, królewicza Zygmunta. „Jestem pełen najlepszych zamiarów — mówił — i jestem pewny, że tak jak naród polski owego młodego księcia powołał na tron swój, mnie tak samo powołają Hiszpani“.

† **Jan Chęciński**, znany autor dramatyczny, reżyser teatrów warszawskich, po krótkiej słabości zmarł w Warszawie w nocy 30go grudnia przeżywszy lat zaledwie 48. Dla sceny warszawskiej, która w ciągu roku straciła już dwie takie artystki jak Palińska i Bakalawiczowa, nawy to cios dotkliwy. Chęciński uważany był za jednego z najzdolniejszych reżyserów polskich. Jako autor napisał kilka komedji librettów i przysłówów dramatycznych, oraz znaczną ilość komedji i oper przelożył. Oryginalna jego komedja wyższej wartości p. t. *Szlachectwo duszy*, właśnie nim nadeszła wiadomość o śmierci autora, postawioną została przez dyrekcję tutejszego teatru na repertoarzu i w krótko ukaże się na scenie. W literaturze dla młodocianego wieku także pozostawił Chęciński po sobie pamięć niezatartą, napisał bowiem bardzo wiele pięknych książek dla dzieci.

* **Na rzecz pogorzalców w Gorlicach** zebrało starostwo Sanockie ze składek w swym powiecie kwotę 101 złr. 72 ct., z której 4 złr. z wyłączeniem przeznaczaniem na pogorzalcy kościół, a 4 złr. 10 ct. na pogorzalców wyznania katolickiego; oprócz tego złożyli urzędnicy sanoccy kwotę 25 złr. na rzecz dotkniętych pożarem urzędników gorlickich, a zwierzchność gminna w Sanoku bezpośrednio na miejsce przeznaczenia odesłała uzbieraną przez siebie kwotę 60 złr.

Na ten sam cel zebrało starostwo przemyskie oprócz kwoty dawniej wykazanej 21 złr., z których 15 złr. złożono z wyłączeniem przeznaczaniem na dotkniętych pożarem urzędników gorlickich.

— **Publicystyka francuska.** Obecnie wychodzi w Paryżu pism peryodycznych 754, na prowincyi zaś 562. Republikanie rozporządzają 226 organami, zwolennicy siedmiolcia 155, legitymiści 100, a bonapartyści 81. Stronicy rzeszypospolitej rzucają codziennie w świat 222.730 egzemplarzy swych wydawnictw peryodycznych, wszystkie zaś inne stronnictwa we Francji razem 316.330 egzemplarzy.

— **Stary spiskowiec francuski** Ledru Rollin, zmarł nagle w skutek porażenia serca dnia 31. grudnia w Paryżu, licząc lat 66. Jako adwokat zasiadł on w r. 1841 w Izbie deputowanych, gdzie należał do skrajnej opozycji. W r. 1848 był jednym z głównych aktorów rewolucji lutowej, poczem wybrany został członkiem rządu prowizorycznego a później rządu republikańskiego, od którego usunął się jednak wkrótce. Przy wyborze prezydenta w r. 1848 po księciu Napoleonie najwięcej zyskał głosów. Później należał do najzaciętszych przeciwników cesarza Napoleona. Ponieważ padło na niego podejrzenie, że był uczestnikiem spisku przeciw cesarzowi przeto uszedł z Francji i zaocznie skazany został na dożywotnie wygnanie. W roku 1857 znów oskarżony został o udział w spryszczeniu na życie cesarza Napoleona. Po upadku cesarstwa w r. 1870 powrócił Ledru Rollin do Francji, ale znaczniejszej już nie odegrał roli.

— **Zrabowanie poczty.** Dziennik turecki *Tuna* (Dunaj) donosi, że poczta austriacka, zdążająca na Serbię i Rumelię do Konstantynopola, na ziemi serbskiej pod Alexinacem została przez opryszków opadniętą i zrabowaną. Wartość przesyłek zabranych przez złoczyńców wynosi 17.000 zł. Dotychczas nie udało się władzom wyśledzić ani śladu sprawców tego rabunku.

— **Wielki pożar** nawiedził Londyn d. 20. grudnia. Zgorzały warsztat drogi żelaznej *Western* do szczytu. Wiele machin, jedna lokomotywa i materyał wartości do 400.000 złr. stały się pastwą płomieni. Dla pracującej klasy w Londynie cios to znaczny, gdyż do 500 robotników znalazło się naraz bez chleba.

— **Wielkie wrazenie** wywarło w Sztutgardzie uwięzienie dniem przed wilią Bożego narodzenia dwóch dyrektorów i prokurzysty wirtemburskiego banku komisowego, oraz zabranie przez sąd ksiąg bankowych i opieczętowanie biura. Dwanaście pak książek i dokumentów bankowych odwieziono do gmachu sądu miejskiego. Podobno jednak krok ten ze strony sądu uczyniony został na podstawie błahych denuncyacji byłego urzędnika banku wirtemburskiego, oddalonego przez dyrektorów za nadużycie służbowe, a poszlaki przeniewierzenia ograniczają się do bardzo nieznaczących niedokładności w księgach bankowych.

— **Przygody żeglarzy.** Z Singapore znów donoszą o straszliwej tragedji, jaka się odegrała niedawno na wodach Atlantyckiego oceanu. Okręt *Euxine* z ładunkiem węgla w drodze z Shields do Adenu zaczął się palić i przez ośm dni nieszczęśliwa osada naprzód czyniła wszelkie wysiłki, aby go stłumić. Dziewiątego dnia kapitan uznał konieczność opuszczenia pokładu, cała osada pozostawiając okręt na wolę losów, schroniła się na lodzie i pożełgowała ku wyspie świętej Heleny. Wkrótce jednak wiatry rozproszyły lodzie po morzu i o jednej aż dotąd nie ma wieści. We 22 dni po opuszczeniu okrętu jedna z łodzi nareszcie spotkała parowiec holenderski. Bardzo smutne przeszła ona koleje. Pomięciła ona po opuszczeniu przez osadę okrętu ośmiu rozbitków: dwaj wkrótce uniesieni zostali wzburzoną falą morską. Między pozostałymi znajdował się także chłopiec, Włoch rodem. Francisco Shafus. Olosie tego nieszczęśliwego zeznali pod przysięgą ocaleni rozbitki przed konsulem angielskim w Singapore co następuje: W niedzielę 30. września, głód i pragnienie już nam dokuczały straszliwie, zaczęliśmy pić wodę morską a jeden z nas, majtek Müller, więcej pił niż inni. Na drugi dzień Müller zaczął się rzucać jakby w przystępie obłąkania i prosił towarzyszy ażeby go zabili i zjedli, przyczem wśród okropnych gestów przykładał sobie nóż do gardła. Mysł rzucona przez Müllera przyjęła się śnać w umyśle innych, tegoż samego dnia bowiem zaczęto o tem mówić głośno, że jeden z nas powinien się poświęcić dla wszystkich. Zgodzono się, ażeby los wskazał ofiarę. Ciągnęliśmy gałki, z patyczków sporządzone; kto wyciągnie najkrótszą — stanęło — musi umrzeć. Chłopiec Shafus był tym nieszczęśliwym. Zachował on spokój aż do końca, w twarzy jego nie dostrzegliśmy żadnej zmiany. Przez godzinę nie wiedzieliśmy co począć. Włoch ukląkł i szeptał modlitwę... W pięć godzin później spotkaliśmy statek holenderski który nas przyjął na pokład, ale chłopca już nie było między nami.

— **Ruch pocztowy w święta** w Wiedniu był istotnie ogromny; wydano bowiem w tamtejszych biurach pocztowych od 18. do 26. grudnia ogółem 1,800,000 sztuk listów, kart korespondencyjnych i dzienników, nadano zaś 1,100,000; przesyłek wydano 280,000, nadano 140,000; przekazów pocztowych wydano 25,000. nadano zaś 15,000.

— **Wypadkom morskim** nie ma końca. Tym razem ofiarą tej burzliwej na morzach pory padł okręt parowy austriacki *Risano*. Dziennik *Phare de la Loire* donosi, że na wybrzeżach departamentu Finistère nieopodal wyspy Batz parowiec ten rzucony burzą o skały Morvi roztrzaskał się i zatonął. Osada jego cała ocalała z wyjątkiem palacza, który utonął skacząc z pokładu do łodzi, w której reszta rozbitków szczęśliwie dostała się do wybrzeża. *Risano* wiózł jęczmień z jednej z przystani Azowskiego morza do Autwerp.

RADA MIASTA LWOWA

(Posiedzenie z d. 2. Stycznia 1875)

(A) Przewodniczący p. Jasiński. Całe posiedzenie zajęte było sprawozdaniem komisji budżetowej o budżetach funduszu gminy m. Lwowa jakoteż zakładów i fundacji pod zarządem tejże gminy zostających na r. 1875. Rada przyjęła bez zadnego zarzutu wszystkie rubryki tych budżetów według wniosków komisji budżetowej. Nie pozostaje nam przeto nic innego, jak tylko powtórzyć najważniejsze cyfry, a to przede wszystkim z działu rozchodu funduszu gminy. Na płace etatowe urzędników magistratu i w ogóle wszystkich urzędników i służb miejskich tudzież na deputaty urzędników i służb, uchwaliła Rada zgodnie z wnioskami komisji budżetowej na r. 1875 kwotę 164,523 złr. Na reorganizację magistratu przyjęto kwotę 15,000 złr. Na zarząd dóbr miejskich przyjęto ogólną kwotę 9,750 złr. Na zarząd realności miejskich 12,515 złr. Na podatek dochodowy i ekwiwalent należności prawnych 53,368 złr. Na zapomogi urzędników i służb miejskiej 5000 złr. Na wynagrodzenia za czynności szczególnie 2,100 złr. Na pensje emerytów wdów i sierot 40,873 złr. Na prowizje i dary z łaski 2,300 złr. Na koszt kancelaryjne 12,480 złr. Na policję miejscową 41,671 złr. W tej rubryce znajduje się kwota 5,000 złr. na pobudowanie bramy i sztachet żelaznych przy wejściu na cmentarz Łyczakowski. Na policję sanitarną przyjęto kwotę 42,634 złr. Na policję targową 1,718 złr. Na straż ogniową 13,278 złr. Na spis ludności, pobór i pomieszczenie wojska 9,500 złr. Na kościoły 700 złr. Wydatki na oświatę publiczną 9,423 złr. W tej rubryce figuruje kwota 1,000 złr. jako datek na budowę szkoły ewangelickiej, tudzież kwota 8,423 złr. jako zaliczka zwrotna funduszowi szkolnemu na pokrycie jego niedoboru. Na zakład sierot przyjęto kwotę 15,580 złr. Na wymogi dobroczynności 21,533 złr. Na drogi i bruki 163,286 złr. W tej rubryce jest kwota 5,000 złr. na założenie nowej drogi z Grodeckiego na Janowskie. Na utrzymanie zakładów spacerowych przy-

jęto kwotę 4,330 złr. Na budowy wodne 1280 złr. Na wodociągi i studnie 7,900 złr; ma być wykopanych 4 nowych studzien kosztem 2,000 złr. Na budowę i wyczyszczenie kanałów 6,443 złr. Na oświetlenie miasta 52,648 złr. Na czyszczenie miasta 32,052 złr. Na materiały i rekwiizyta budownicze 4,400 złr. Na wydatki przygodne 23,583 złr. W tę rubrykę wstawiono kwotę 4,000 złr. dla muzeum przemysłowego. Na odsetki od kapitałów bierzych 19,354. Na raty na umówienie kapitałów biernych 21,000 złr.

Ogół wymogów funduszu obrotowego wynosi przeto 830,242 złr. a to 695,020 złr. zwyczajnych a 136,222 złr. nadzwyczajnych. Z funduszu żelaznego będą w r. 1875 następujące wydatki: Dobudowanie szopy w dworcze budowniczym 800 złr. budowa gimnazjum Franciszka Józefa i szkoły realnej 135,200 złr. ogółem 136,000 złr.

Z działu dochodu funduszu gminnego wyliszczamy następujące cyfry. Dochód z dóbr ziemskich wynosi ogółem 46,294 złr. Dochód z gruntów miejskich 3,124 złr. Dochód z budynków miejskich 17,755 złr. Opłaty od łaźni 30 złr. Taksy rozmaite 20 złr. Taksy za nadanie prawa obywatelstwa miejskiego 100 złr. Taksy za przyjęcie do gminy 240 złr. Dochód z prawa propinacji 284,608 złr. Dochód z myta drogowego 125,000 złr. Dochód z wagi miejskiej 2,000 złr. Dochód z placowego 17,570 złr. Opłaty policyjne od zarobków 2,500 złr. Opłaty od pogrzebów 11,200 złr. Opłaty urzędów za różne czynności gminy 4,180 złr. Podatki na potrzeby gminne a mianowicie: podatek czynszowy 2 1/2 % — 70,000 złr. podatek od psów 6,000 złr, czyli ogółem 76,000 złr. Dodatek gminny 133,461 złr. Datki różne na cele gminne 2,157 złr. Odsetki od kapitałów czynnych 14,010 złr. Dochody przygodne 48,000 złr.

Ogół dochodów zwyczajnych wynosi przeto 791,349 złr. Do tego doliczono dochód nadzwyczajny, t. j. spodziewana reszta kasowa z końcem 1874 r. w wysokości 40,000 złr. i tym sposobem wynosi ogół pokrycia 831,349 złr. czyli 791,349 złr. dochodów zwyczajnych a 40,000 dochodów nadzwyczajnych. Zestawiając ogół wymogów z ogółem pokrycia okazuje się nadwyżka w pokryciu w kwocie 1,107 złr.

Dochody majątku żelaznego będą wynosić 136,000 złr.

Działy wymogów funduszu szkolnego wykazują następujące cyfry: Płace i dodatki nauczycieli i nauczycielek wynosi ogół 33,100 złr. Płace suplentów i suplentek 5,160 złr. Płace praktykantów i praktykantek 2,000 złr. Płace katechetów 2,500 złr. Płace i emolumenta szkół pospolitych 990 złr. Czyszcze najmu, koszt utrzymania, opał oświetlenie, ubikacyj szkolnych 7,119 złr. Potrzeby szkolne, naukowe i kancelaryjne 1,448 złr. Rozmaite inne wydatki na szkoły pospolite 600 złr. Wydatki na wyższą szkołę realną 3,879 złr. Wydatki na gimnazjum Franciszka Józefa 6,550 złr. Wydatki na szkołę przemysłową i handlową 6,028 złr. Wydatki na rady szkolne: okręgową i miejscowe 868 złr. Wydatki na różne szkoły i zakłady naukowe 9,334 złr. Dary z łaski 1,000 złr. Ogół wymogów w rzeczywistych funduszu szkolnego wynosi przeto 81,185 złr.

W dziale pokrycia tego funduszu figurują cyfry następujące: Procenta od kapitałów czynnych 2 złr. Legaty i dary 10 złr. Taksy wstępne i czesne od uczniów 2750 złr. Wpływy podatkowe, a mianowicie z podatku czynszowego 2 1/2 % — 70,000 złr. Zaliczka zwrotna z funduszu miejskiego do pokrycia niedoboru 8,423 złr. Ogół pokrycia wynosi więc 81,185 złr.

Przystępujemy obecnie do budżetów fundacji zostających pod zarządem gminy.

Fundusz zakładu ś. Łazarza dla mieszczań kalek wykazuje w dziale przychodu 11,355 złr., w dziale rozchodu 13,089 złr. Niedobór w kwocie 1,734 złr., pokrycie tego niedoboru przekazano zarządowi zakładu.

Fundusz dla sierot chłopców wykazuje w dziale przychodu 1,971 złr., w dziale rozchodu 1,901 złr.

Fundusz dla sierot dziewcząt wykazuje w dziale przychodu 675 złr. w dziale rozchodu 636 złr.

Fundusz dla inwalidów wojskowych im. Jego ces. i król. Apostolskiej Mości wykazuje w dziale przychodu 837 złr. w dziale rozchodu 807 złr.

Fundusz pożyczkowy dla mieszczań przemysłowców im. Franciszka Józefa wykazuje w dziale przychodu 1448 złr. w dziale rozchodu 743 złr.

Fundusz pożyczkowy dla rzemieślników i izraelskich ma 111 złr. dochodu a 14 złr. rozchodu.

Fundacja dr. Karola Lingera dla uczniów medycyny ma 252 złr. dochodu a 207 złr. rozchodu.

Fundacja Jana Francka ku wspieraniu nowożeńców ma 18 złr. dochodu; fundacja ta nie weszła jeszcze w życie.

Fundacja Józefa Kolischera dla uczniów

m. szkoły przemysłowej ma 9 złr. rozchodu i dochodu.

Fundusz ś. p. Maurycego Kulczyckiego na stypendyum dla 1 sieroty chłopca z m. zakładu sierót ma 36 złr. przychodu a 30 złr. rozchodu.

Fundacja dr. F. Ziemiałkowskiego na stypendya dla 1 terminatora rękodzielniczego, ucznia m. szkoły przemysłowej, ma 60 złr. przychodu i rozchodu.

Fundacja ś. p. Stanisława Gosiewskiego ma 6,733 złr. przychodu a 7,845 złr. rozchodu. Sposób pokrycia niedoboru w kwocie 1112 złr. ma obmyśleć komisya zarządzająca tą fundacją.

Fundacja posagowa gminy m. Lwowa im. Arcyksiężniczki Gizeli ma 450 złr. dochodu i rozchodu.

Budżety m. Lwowa na r. 1875 zostały więc uchwalone na jednym posiedzeniu bez żadnej rozprawy.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Zbiory i wywóz.

V.

(A. L.) W ostatniem sprawozdaniu zapowiedzieliśmy przytoczenie szczegółowych cyfr co do wydajności zboża z zbiorów tegorocznych w poszczególnych dobrach galicyjskich. Żałujemy, że dla braku miejsca nie możemy dotrzymać tej obietnicy, że nie możemy podać tabel porównawczych, o ile w tym roku był omlót zboża obfitszy, lub mniejszy niż w latach ubiegłych i że musimy ograniczyć się tylko na podaniu cyfr ogólnikowych co do obfitości omlotu zboża w r. 1874 w dobrach położonych w kolicach Krakowa. Dębicy. Przemysła, Złoczowa, Przemyślan i Starego Sieła.

W 105 większych posiadłościach galicyjskich, z których mamy szczegółowe dane, wydało przy omlocie na próbę 60 snopów pszenicy w 1872 roku 80 korcy 4 1/4 garncy; w 1873 r. 73 korcy 25 1/5 garncy; w 1874 r. 105 korcy 6 1/2 garnc. czyli przy omlocie pszenicy na próbę był rezultat w r. 1874 o 31 korcy 80 garncy lepszy niż w r. 1873 a o 25 korcy 2 1/2 garncy lepszy, niż w r. 1872.

60 snopów żyta wydało w tych samych dobrach w 1872 r. 121 korcy 25 1/4 garncy; w 1874 r. 81 korcy 3 1/6 garnc. w 1874 r. 89 korcy 13 1/4 garnc. W roku 1874 wydało więc żyto o 40 korcy 22 1/2 garnc. więcej niż w r. 1873 a o 32 korcy 12 garncy więcej niż w r. 1872. 60 snopów jęczmienia wydało w 1872 r. 153 korcy 15 3/4 garncy; w 1873 r. 138 korcy 8 garncy, w 1874 r. 142 korcy 28 garnc. W r. 1874 wydał więc jęczmień o 15 korcy 7 3/4 garnc. więcej niż w r. 1873 a o 10 korcy 19 3/4 garnc. więcej niż w r. 1872.

Kopa owsa wydała u 99 właścicieli dóbr w powyżej wymienionych okolicach w 1872 r. 186 korcy 26 1/4 garncy; w 1873 r. 154 korcy 28 garncy, w 1874 r. 166 korcy 5 garncy. W r. 1874 wydał więc owies o 31 korcy 30 1/4 garncy więcej niż w r. 1873 a o 20 korcy 21 1/4 garncy więcej niż w r. 1872.

Zbiory pszenicy wypadły więc wybornie, żyta dobrze, a jęczmienia i owsa miernie.

Uwagi godną jest ta okoliczność, że w r. 1874 spóźniły się zbiwa w Galicyi i że musieliśmy wskutek tego zakupywać zboże w Rosyji na cele konsumpcji. Odszłało to szkodliwie na wywóz, bo gdy na targach pojawiło się świeże zboże, zabierano je na cele konsumpcji miejscowej. Z uwagi na tę okoliczność, że bardzo znaczne pozycje zboża zakupiono natychmiast po ukończeniu zniw na cele konsumpcji miejscowej, dalej z uwagi na to, że młyny zakupują bardzo wiele zboża, nareszcie z uwagi na tę okoliczność, że już od miesiąca trwa wywóz zboża z Galicyi i prawdopodobnie nie ustanie i nie zmniejszy się — można liczyć na to że najdalej w połowie maja r. b. zabraknie nam zboża, i że znówu na jakiś czas przed zniwami będziemy musieli na własne potrzeby zakupywać zboże w Rosyji.

Galicyjscy właściciele dóbr, którzy natychmiast po zniwach sprzedali swe zapasy zboża, a to dla braku gotówki i celem pokrycia kosztów zbioru, porobili doskonałe interesy, bo w jakiś czas później spadły znacznie ceny zboża. Przekonano się zresztą, że sprzedaż owoców strączkowych natychmiast po zbiorach, we wszystkich krajach, które już przy średnich zbiorach mogą część swych zapasów przeznaczyć na wywóz — nie jest błędem gospodarskim — albowiem w takim razie nie potrzebują producenci stosować się do cen targów rosyjskich i amerykańskich, które nadają ton w handlu zbożowym. Dowodem na to jest rok bieżący. Oto dzisiaj są ceny pszenicy i żyta o 2 1/2 do 3 złr. niższe niż w pierwszych dniach po zniwach. Policzmy jeszcze stratę w odsetkach, jaką ponieśli ci producenci, którzy nie chcieli zdecydować się na sprzedaż zboża zaraz po zniwach, a będziemy mieli dokładny obraz tych zysków, jakie

odnieśli ci, którzy po zniwach sprzedali swe zapasy.

Zagraniczni producenci trzymają się tej reguły, że sprzedają pewną część swych zapasów natychmiast po zniwach, skoro tylko dowiedzą się, iż ceny są chwiejne i że wszędzie wypadły zbiory dobrze. Od czasu, gdy regulatorem handlu zbożowego są koleje żelazne, traktują producenci zagraniczni zboże zupełnie tak jak papiery wartościowe, i przestrzegają zasady, że należy wstrzymać się z sprzedażą zboża w chwili, kiedy ceny na targach zaczynają wzrastać a natomiast sprzedawać jak najrychlej w chwili, kiedy ceny na targach zaczynają być chwiejne. Stare zasady, a mianowicie: że plony należy podzielić na trzy części i jedną część wyprzedać w październiku, drugą w lutym a trzecią w czerwcu, nie mają już powodzenia wobec olbrzymich rozmiarów, jakie przybrał handel zbożem wskutek rozwoju środków komunikacyjnych. Producenci powinni obecnie śledzić skwapliwie sprawozdania o stanie zasiewów na wiosnę, bo one są miarą przyszłych cen zboża.

OSTATNIA POCZTA.

Według wiadomości Hiszpanii proklamacya Don Alfonsa królem nie znajduje nigdzie oporu. Minister marynarki dał rozkaz eskadrze kartageńskiej, aby oczekiwała nowego króla w Marsylii. Alfons przybył ma najpierw do Walencji, dokąd uda się na powitanie nowego monarchy pewna część rządu. W dalszej podróży przez kraj do stolicy odbędzie Alfons przegląd armji północnej i środkowej.

Agence Havas donosi, że Alfons wydał zupełną amnestyę dla Karlistów.

Rząd belgijski uznał już nowego króla Hiszpanji. Król belgijski powińszował sam Alfonsowi telegraficznie. Nuncyusz papieżki tegoż samego dnia przesłał Alfonsowi błogosławieństwo stolicy Apostolskiej.

Cesarz niemiecki w odpowiedziach wszystkich na noworoczne powińszowanie wyraził zadowolenie swe z powodu pokojowego położenia i podniósł, że pierwszym zadaniem Niemiec jest utrzymanie pokoju.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń d. 4go stycznia. Proces Ofenheima rozpoczął się tu dzisiaj z łana Oskarzenie opiewa na zbrodnię oszustwa §§. 199, 200, 201 ust. kar. popełnioną z chęci zysku. W imieniu poszkodowanego skarbu państwa występuje radca skarbowy Koller, w imieniu poszkodowanych osób i towarzyszt prywatnych radca dworu Barychar. Po odczytaniu aktu oskarżenia wniósł obrońca Ofenheima, dr. Neuda zarzuty przeciw zawezwaniu rzeczoznawców Kramera i Stellera, albowiem ci są urzędnikami generalnej inspekcji dla dróg żelaznych i dla tego nie można spodziewać się, ażeby oni w tym swoim charakterze wydali obiektywne orzeczenie. Dr. Neuda sprzeciwiał się także przypuszczeniu Barychara jako zastępcy prywatnych poszkodowanych, ponieważ nie może on być uważany za zastępcę akcyonaryuszów towarzystwa kolei żelaznej Lwowsko-Czerniowieckiej.

Paryż 4. Stycznia. *Moniteur* zapowiada, że Mac-Mahon zmanifestuje swoje zapatrywania na dzisiejsze położenie.

Rzym, 7. Stycznia. *Liberté* donosi: Zaraz po nadejściu wiadomości o wypadkach w Hiszpanji zgromadziła się rada ministrów uchwaliła postępywać w tej sprawie w najzupełniejszej zgodzie z sprzyżnionemi państwami, z któremi mają się zawiązać rokowania.

Madryt, 4. stycznia. Primorivero mianowany gubernatorem wojskowym, ks. Sesto prefektem Madrytu. Komendant północnej armii, jen. Laserna, oświadczył się za Alfonsem. Pułkownik karlistów Berritz i jen. Dorregaray opuścili Don Karlosa. Berritz wszedł z kilku batalionami karlistów do Bilbao wśród okrzyków na cześć Alfonsa. Bilbao było iluminowane.

Madryt, 4. stycznia. Deputacya udaje się okrętem *Numancia* na Kartagenę do Marsylii, aby powrócić wraz z nowym monarchą, który wysiadłby w Barcelonie, pojedzie na Walencję i Logrono do Madrytu.

Bruksella, 7. Stycznia. Dzienniki powątpiewają, aby król belgijski uznał już nowego króla Hiszpanii.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Kosiński,

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. Stycznia.
Hotel Angielski:
Pp. Ks. A. Poniński, z Dobrostan. — F. Plusch, z Złoczowa. — A. Witosławski, z Brodów. — H. Czajkowski, z Bóbrki. — B. Papara, z Batiatycz.
Hotel Zorza:
Pp. E. Małachowski, z Rossyi. — E. Milowicz, z Wołynia. — K. Wiszniewski, z Dobrzezan. — Z. Wiszniewski, z Tarnopola.
Hotel Europejski:
Pp. St. hr. Pruszyński, z Pomorzana. — J. hr. Pruszyński, z Pomorzana. — J. Piątkiewicz, z Tarnopola. — H. Ciemiński, z Królestwa. — D. Kossowski, z Perekos.

Odjechali ze Lwowa.

Dnia 3. Stycznia.
Pp. J. Byczkowski, do Jozefówki. — K. Brodzki, do Stanisławowa. — T. Cybulski, do Humnisk. — J. Hulaniecki, do Krakowa. — K. Zarski, do Kulawy. — I. Zabielski, do Łosniowa. — L. Zbyszewski, do Jablonki.
Spzstrzeżenia meteorologiczne.
z dnia 4. Stycznia 1875.
Barometr 739.26mm. Psychrometr suchy — 12.13°C Psychrometr wilgotny — 12.13°C. Prężność pary 1.78 mm. Wilgoć 100%. Zachmurzenie 10. Wiatr SW.3 Ozon 6. Opad w mm. z ostatnich 24. godzin: — Temperatura powietrza — 9.70R.

Pociągi kolejowe:

Przychodzą:
na główny dworzec: z Krakowa: o 5. godz. 57 min. rano, 9 godz. 45 m. w nocy i 10 g. 50 m. rano; z Czerniowiec: o 10. godz. 13 min. w nocy, 4. godz. w nocy i 3. godz. 5. min. po południu — z Podwołoczysk i Brodów: o 4. godz. 18 min. rano, 4. godz. 3 min. po południu i 10. godz. 58 min. w nocy; ze Stryja: codziennie o 7. godz. 22 min. wieczór, prócz tego w Poniedziałek, Środę i Piątek o 8. godz. 45 min. rano.

Odchodzą:

do Krakowa o 5. godz. 5. min. rano, 5. godz. 5 min. wieczór i 11. godz. 28 min. w nocy; do Czerniowiec: o 6. godz. 50 min. rano, 11. godz. 48 min. w nocy i 12. godz. 50 min. w południe; — do Podwołoczysk i Brodów: 12. godz. w południe, 10. godz. w nocy i 6. godz. 27 min. rano, do Stryja codziennie o 7. godz. 22 m. rano, prócz tego we Wtorek, Czwartek i Niedzielę o 8. godz. 20 min. po połud.

Z Podzamecza:

odchodzą do Podwołoczysk i do Brodów: o 11. g. 32 m. w nocy i 12. g. 26 m. wpołudn.

Cennik lwowskiej Izby handl i przem.
Lwów, dnia 2. Stycznia 1875.

Table with multiple columns listing various goods and their prices, including sections for '1. Akcyje za sztukę', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Oblig. za 100 zł.', '4. Losy', '5. Monety', and 'Kurs giełdy wiedeńskiej'.

Table with multiple columns listing various goods and their prices, including sections for '4. Listy zast. losowane', '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa', and '6. Losy'.

Table with multiple columns listing various goods and their prices, including sections for 'Kurs złota' and 'Telegrafowany kurs wiedeński'.

Table with multiple columns listing various goods and their prices, including sections for 'Kurs złota' and 'Telegrafowany kurs wiedeński'.

WZWIĘSIENIE W BRZESKIM

(4621) Erkenntniß.
Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 14. December 1874, Zahl 30.192, zu Recht erkannt:
Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Křižacká výprava proti Brousku“ in der Zeitschrift „Brousek“ Nr. 76 vom 10. December 1874 begründet den Thatbestand des in §. 300 St. G. bezeichneten Verbrechens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. P. O. das obiective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten, und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 7. December 1874 Z. 1320/9913, zu Recht erkannt:
Der Inhalt des Feuilleton-Artikels mit der Aufschrift „Storia dell'Associazione Triestina di Ginnastica per il Dr. Y sopra dati statistici del Sig. G. Paolina“ und den Anfangsworten „Spirava in allora“, enthalten in der Zeitschrift „Mente Sana in Corpo Sano“ Nr. 12 vom 1. December 1874, gedruckt in Triest bei L. Hermanstorfer, begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach §. 300 St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund des §. 493 St. P. O. und §. 36 des Preßgesetzes die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 5. December 1874, Zahl 1310/9824, zu Recht erkannt:
Der Inhalt des Leitartikels mit der Aufschrift „Ancora dei nostri germanizzatori“ und den Anfangsworten „Il nostro ultimo articolo“ enthalten in der Zeitschrift „L'Alba“ Nr. 8 vom 28. November 1874, gedruckt in Triest bei Morterra et Compagnie, begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach §. 302 und des Verbrechens der Störung der öffentlichen Ruhe nach §. 65 a St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. P. O. und §. 36 des Preßgesetzes die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(4622) Erkenntniß.
Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht in Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nummer 1066 der „Deutschen Zeitung“ vom 20. December 1874 enthaltenen Aufsatzes mit der Aufschrift „Barforce“ das Verbrechen der Majestätsbeleidigung nach §. 63 St. G. begründe und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der

Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.
Wien, am 21. December 1874.
Weittenhiller m. p. Thallinger m. p.

(4608) Edikt.
Z. 14.428. Vom k. k. Kreis- als Handelsgerichte in Stanislaw wird bekannt gemacht, daß die Firma Jonas et Wollisch über Auflösung des Gesellschafts-Vertrages im Handelsregister für Gesellschaftsfirmen gelöscht, und gleichzeitig die Einzel-Firma M. Jonas für den Betrieb des Schmitz- und Tuchwaarengeschäftes des Markus Jonas in Stanislaw im Firmenprotokoll für Einzel-Firmen eingetragen wurde.
Vom k. k. Kreis-Gerichte.
Stanislaw, den 2. December 1874.

(30 1-3) Edikt.
L. 3752 cyw. W sprawie Chaji Klugerowej przeciw Jędrzejowi i Maryannie Żakom o sumę wekslową 150 zł. w. a. z pn. odbędzie się w tutejszym Sądzie publicznym przymusowa sprzedaż części realności pod n. k. 27 w Piotrowicach położonej, ciała hypotecznego nie stanowiącej, protokołem z dnia 16. Września 1874 do l. 3752 opisanej w trzech terminach mianowicie: dnia 7. Stycznia 1875 a ewentualnie 3. Lutego i 3. Marca 1875, zawsze od godziny 10. przed południem począwszy.
Cenę wywołania stanowi cena szacunkowa w kwocie 417 zł. 50 ct. w. a. a wadyum wynosi 41 zł. 75 ct. w. a. gotówką.
Na trzecim terminie może ta realność także i poniżej ceny szacunkowej być sprzedana.
Bliższe warunki licytacyjne tudzież protokoły opisanie i oszacowania rzeczony realności można przejrzeć w t. s. registraturze.
O czym się chce kupienia mających tudzież wszystkich którzyby sobie do rzeczony realności jakiegokolwiek prawa rzeczowe rościłi, uwiadamia.
C. k. Sąd powiatowy.
Andrychów dnia 25. Listopada 1874.

(4657 1-3) Obwieszczenie.
L. 4577. C. k. Sąd powiatowy w Kulikowie podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności Markusa Lebowhla w kwocie 320 złr. w. a. wraz z 240% od 13. Października 1872 tudzież kosztów egzekucyjnych 3 zł. 99 ct., 2 zł. 36 ct., i 2 zł. 50 ct., 2 zł. 18 ct. i niniejszych 3 zł. w. a. publiczną sprzedaż realności gospodarczej pod l. konsp. 32 rep. 22 w Nadyczu położonej, dłużników Maryi Przyszlak też Lachman zwanej, i masy leżącej s p Fedia Przyszlaka własnej, ciała tabularnego nie stanowiącej, odbędzie się w zabudowaniu sądowem dnia 27. Stycznia, 10 Lutego i 24. Lutego 1875, każdą razą o 9. godzinie rano.
Cena wywołania wynosi 1210 złr. z adatek 121 zł. w. a.
Resztę warunków można w Registraturze Sądu tutejszego w godzinach urzędowych przejrzeć.
Kulików 25. Października 1874

(6 1-3) Obwieszczenie.
L. 27.479. Z dniem 1. Stycznia 1875. wstępuje ponownie w życie urząd pocztowy w Olpinach powiecie Jasielskim, który się będzie zajmował pocztą listową, przesyłkami wartościowemi i przekazami pieniężnymi i który będzie utrzymywał swe połączenie z urzędem pocztowym w Szerzynie za pośrednictwem codziennych pieszo-posłańczych poczt, które będą obiegały w następującym porządku:
Z Olpin o X. godz. 15 m. przed południem w Szerzynie o XI. godz.
Przyłącza się do jazdy posłańczej do Biecza.
Z Szerzynie o XII. godz. — m. w południe.
w Olpinach o XII. „ 45 „
Ochodzi po przybyciu jazdy posłańczej z Ryglie.
Do okręgu doręczania urzędu pocztowego w Olpinach przydzielają się gminy: Olszyny z Czernowcem i Lipiem, Żurowa i Olpiny.
Odległość między Olpinami i Szerzynami wynosi 5/10 mili.
Przy tej poczcie pieszo posłańczej nadawane być mogą przesyłki wartościowe bez ograniczenia wartości, jednakże li w wadze nie przewyższającej trzy funty.
Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.
Lwów dnia 18 Grudnia 1874.

(4655 1-3) Edikt.
L. 6278 C. k. Sąd powiatowy w Radymnie ogłasza niniejszem, że celem zaspokojenia pretensyi 187 zł. 51 ct. w. a. z pn. uprz. Zakładowi kredytowemu włościenskiemu u Hawryły Misiejka się należącej, odbędzie się na dniu 1. Lutego, 1. Marca i 1 Kwietnia 1875 r. każdą razą o godzinie 10. przed południem w Sądzie tutejszym publiczną sprzedaż realności pod l. 166 w Sońnicy położonej, do dłużnika Hawryły Misiejki należącej, ciała tabularnego nie stanowiącej, w protokole z 23. Marca 1869 opisanej, pod warunkami w uchwale z 24. Listopada 1874 l. 6278 wyszczególnionemi, na którą chce mających kupna z prawem przeglądu protokołu zajęcia i oszacowania, tudzież warunków licytacyjnych się zaprasza.
Radymno dnia 24. Listopada 1874.

(4654 1-3) Edikt.
L. 6276. C. k. Sąd powiatowy w Radymnie ogłasza niniejszem, że celem zaspokojenia pretensyi w kwocie 140 zł. 64 ct. w. a. z pn. uprz. Zakładu kredytowego włościenskiego u Hawryły i Katarzyny Kulczyckich się należącej odbędzie się na dniu 26. Stycznia, 23. Lutego i 16. Marca 1875, każdą razą o godzinie 10. przed południem, w Sądzie tutejszym publiczną sprzedaż realności w Sońnicy pod l. 160 położonej do Hawryły i Katarzyny Kulczyckich należącej, ciała tabularnego nie stanowiącej, na 400 zł. w. a. oszacowanej pod warunkami w uchwale z dnia 24. Listopada 1874 l. 6276 wyszczególnionemi, na którą chce mających kupna, z prawem przeglądu protokołu zasta

Rundmachung.
Z. 27.479. Mit 1. Jänner 1875 wird in der Ortichaft Olpiny, Bezirk Jasło, auf Neue ein Postamt in Wirkksamkeit treten, welches sich mit dem Brief- und Fahrpostdienste, dann mit dem Gelbanweisungsgeschäfte befassen und seine Verbindung mit dem Postamte Szerziny mittelst täglicher Fußbotenposten unterhalten wird, welche in nachstehender Ordnung verkehren werden.
Von Olpiny um X Uhr 15 Min. Vormittags in Szerziny „ XI „ — „
Insuirt zur Botenfahrt nach Biecz.

Von Szerziny um XII Uhr — Min. Mittags in Olpiny „ XII „ 45 „
Geht ab nach Aufunft der Botenfahrt aus Ryglie.
Zum Bestellungsbezirke des Postamtes Olpiny werden die Gemeinden Olsziny mit Czernowitz und Lipie, Żurowa und Olpiny einverleibt.
Die Entfernung zwischen Olpiny und Szerziny beträgt 5/10 Meile.
Mit diesen Fußbotenposten werden Fahrpostsendungen ohne Einfchränkung des Wertes jedoch bis zum Einzelgewichte von drei Pfund befördert.
Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.
Lemberg, den 18. December 1874.

(7 1-3) Ogłoszenie.
L. 18808. Konstanty Ramult c. k. notaryusz w Brzesku przeniesiony na własną prośbę na c. k. urząd notaryalny w Bochni, otrzymał polecenie aby z c. k. urzędu notaryalnego w Brzesku dnia 31. Grudnia 1874 ustąpił, zaś c. k. urząd notaryalny w Bochni dnia 1. Stycznia 1875 objął.
Z Rady c. k. Sądu krajowego wyższego
Kraków 29. Grudnia 1874.

(4651 1-3) Edikt.
L. 5223. C. k. Sąd powiatowy w Radymnie ogłasza niniejszem, że celem zaspokojenia kwoty 412 zł. w. a. wyrokiem karnym z 2. Grudnia 1871 l. 1413 przyznanych, dalej celem zaspokojenia kosztów w kwocie 9 zł. 2 ct., 7 zł. 83 ct., 2 zł. 23 ct., 9 zł. 26 ct. i 4 zł. 96 ct. przyznanych, odbędzie się na dniu 25. Stycznia, 22. Lutego i 15. Marca 1875, każdą razą o godzinie 10. rano, na rzecz Olexy Koszki przymusową sprzedaż realności pod l. 255 w Sońnicy położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej, w protokole 24. Listopada 1873 bliżej opisanej, do dłużnika Iwana Wojtowicza należącej na 1000 złr. w. a. oszacowanej pod warunkami w uchwale z 29. Października 1874 l. 5223 wyszczególnionemi, na którą chce mających kupna z p awem przeglądu protokołu opisanie i oszacowania tudzież warunków licytacyjnych się zaprasza.
Radymno dnia 29. Października 18

(4628 2—3) **Konkurs.**

L. 57.583. Celem obsadzenia lekarza salinarnego przy c. k. Zarządzie salinarnym w Wieliczce z rocznym wynagrodzeniem 700 zł., wolnym pomieszkaniem, deputatem soli i rocznie 200 zł. na koszta podróży.

Ubiegający się mają swoje podania, w których wiek, osiągnięty stopień doktora medycyny chirurgii skutki swej lekarskiej praktyki, zupełna znajomość polskiego i niemieckiego języka niemniej stan zdrowia mają być alegatami udowodnione, wnieść w drodze przełożonej władzy w przeciągu 4 tygodni do c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie.

C. k. krajowa Dyrekcyja Skarbu.
Lwów dnia 22. Grudnia 1874.

(4607 3—3) **Konkurs.**

L. 28.579. Posady ekspedyentów pocztowych w Morszynie, Bednarowie i Majdanie-Pawelcu za kontraktem służbowym i kaucją 200 zł.

Płaca roczna 150 zł., ryczałt kancelaryjny 40 zł.

Podania należy wnieść do c. k. Dyrekcyi poczt we Lwowie w przeciągu dwóch tygodni.

Lwów dnia 25. Grudnia 1874.

(4662 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 15.049. Celem obsadzenia dozwoleń przez c. k. Wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 14. Listopada 1874. l. 14.623 drugiej apteki w Brzeżanach rozpisuje się konkurs do 10. Lutego 1875.

Ubiegający się winni swe podania wystosowane w myśl §. 14 ustawy przemysłowej z dnia 20. Grudnia 1859. l. 227 Dz. p. P. i zaopatrzone w przepisane dowody kwalifikacji, wieku, moralnego zachowania się, i obywatelstwa austriackiego, względnie przynależności gminnej, tudzież z oznaczeniem miejsca (części, miasta, ulicy) gdzie,

który aptekę otworzyć zamierzają, w terminie powyższym wnieść do c. k. Starostwa w Brzeżanach.

Brzeżany dnia 28. Grudnia 1874.

C. k. Starostwo.

(4641 2—3) **Edykt.**

L. 70057. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania pp. Pawła Freunda i Tomasza Gamskiego z d. 8. Grudnia 1874. do l. 70057 wyznaczono termin na 13. Stycznia 1875. o godzinie 10. przed południem do wykazania, że prenotacja prawa pobierania dożywotnie 12 zł. a ewentualnie 20 zł. a. w. tudzież bezpłatnego pomieszkania na połowie realności pod Nr. 280²/₄ wedle Dom. 207 pag. 122 n. 40 on. na rzecz Stanisława Opilińskiego uskuteczniła jest usprawiedliwioną lub że termin do jej usprawiedliwienia zastrzeżony został

Powyzszą uchwałę doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomemu Stanisławowi Opilińskiemu do rąk równocześnie w osobie adwokata Dr. Kornela Hoffmana z zastępstwem adwokata Dr. Szwedzickiego ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Stanisława Opilińskiego względnie nieznanych jego spadkobierców aby w należytem czasie u ustanowionego kuratora lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcy się zgłosił, i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ileże z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego

Lwów dnia 18. Grudnia 1874.

(4637 3—3) **Konkurs.**

L. 608²/_{pr}. Przy c. k. Sądzie krajowym w Krakowie opróżniona została posada wodnego z roczną płacą 300 zł. w. a. dodatkami aktywalnym 25% od tej płacy, u-

biorem urzędowym i z prawem posunięcia się na wyższą płacę etatową.

Ubiegający się o tę posadę mają swe podania w myśl rozporządzenia Wysokiego Ministerstwa dla obrony krajowej z dnia 12. Lipca 1872. l. 98 Dz. p. p. należycie ułożone w przeciągu czterech tygodni od dnia 5. Stycznia 1875. liczyć się mających do Prezydium c. k. Sądu krajowego w Krakowie wnieść.

Kraków dnia 23. Grudnia 1874.

(4589 3—3) **Edykt.**

L. 8352. C. k. Sąd powiatowy miejsko delegowany dla okolicy miasta Lwowa wzywa wszystkich wierzycieli, którzy do spadku po Teodorze Staszkiwiczu byłym właścicielu młyna w Zaskowie dnia 14. Stycznia 1867. bez pozostawienia ostatniej woli rozporządzenia zmarłym, aby się dnia 16. Stycznia 1875. o godzinie 10. przed południem w tutejszym Sądzie jawili i swe pretensje do tej masy wykazali, albo aż do upływu tego dnia swe pisemne prośby do tutejszego Sądu wnieśli, gdyż w razie nieuczynienia tego żadnej dalszej pretensji do masy spadkowej bezdziedzicznej Teodora Staszkiwicza nie będą mogli sobie rościć, jeżeliby takowa zgłoszonemi wierzycielkami wyczerpaną została, wyjąwszy, gdyby zawarowane były prawem zastawu.

Lwów dnia 30. Października 1874.

(4594 2—3) **Konkurs.**

L. 1634. Na podstawie rozporządzenia Wysokiej Rady szkolnej krajowej rozpisuje się niniejszem konkurs na następujące posady przy szkole wydziałowej w Śniatynie.

- Dwie posady nauczycieli wyższych z płacą roczną 600 zł.
- Jedna posada z płacą roczną 400 zł.
- Dwie posady z płacą roczną 240 zł.

II.

Przy szkole żeńskiej w Śniatynie.

Jedna posada nauczycielki młodszej z płacą roczną 240 zł.

Podania zaopatrzone w potrzebne załączniki należy wnieść za pośrednictwem swej władzy przyłożonej najdalej do 10. Lutego 1875.

C. k. Rada szkolna okręgowa
Kołomyja 19. Grudnia 1874.

Doniesienia prywatne.

L. 4828.

(20 1—3)

Ogłoszenie konkursu.

Przy Magistracie miasta Brzeżan opróżniona została posada prowizorycznego kontrolora kasy z płacą rocznych 500 zł. w. a.

Wzywa się zatem wszystkich mających chęć ubiegania się o tę posadę, ażeby najdalej do 15. Stycznia 1875 swoje podania w właściwej drodze do Burmistrza wnieśli i nadmienili że się obowiązują odpowiednią pensji kaucją złożyć.

Zwierzchność miasta

Brzeżany dnia 23. Grudnia 1874.

KSIEGARNIA

Seyfartha i Czajkowskiego

we Lwowie (Rynek l. 26),

otrzymała na główny skład:

**Historia zniesienia zakonu
Jezuitów w Polsce.**

(Ogólnej historii kasaty zakonu tom II.)

[duża 80 — 519 str.] **Cena zlr. 3.—**
(4639 2—3)

(38 1—2)

C. k. uprzyw.

(79/26. I.)

Kolej Arcyksięcia Albrechta.

Ogłoszenie.

**K. k. privilegirte
Erzherz. Albrecht-Bahn.**

K u n d m a c h u n g.

Pierwsze nadzwyczajne walne Zgromadzenie akcyonaryuszów c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta odbędzie się w środę, dnia 3. lutego 1875. o godzinie 10. przed południem w Wiedniu w sali stowarzyszenia inżynierów i architektów (Ingenieur- und Archictten-Verein in Wien I. Eschenbachgasse Nr. 11).

Porządek dzienny:

- Sprawozdanie o stanie budowy i położeniu finansowem towarzystwa, tudzież powzięcie uchwał pod tym względem.
- Zawiadomienie o wykupnie efektów towarzystwa nominalnej wartości 7¹/₂ milionów złotych, oraz wnioski zmiany odnośnych paragrafów statutów, względnie redukcji kapitału akcyjnego.
- Wniosek skonsolidowania długu ruchomego.
- Zatwierdzenie wyboru jednego członka Rady zawiadowczej.
- Zmiany statutów.

Uprawnieni do głosu pp. akcyonariusze, którzy życzą sobie wziąć udział w temże walnem zgromadzeniu, zechcą w myśl §. 34. statutów złożyć swe akcje w głównej kasie towarzystwa w Wiedniu. (I. Minoritenplatz 4) najpóźniej do 20. stycznia 1875.

Składając akcje należy dołączyć dwie konsygnacje, ułożone w porządku arytmetycznym i opatrzone własnoręcznym podpisem podającego.

Jeden egzemplarz konsygnacji wraz z poświadczeniem odbioru otrzyma podający i tylko za wrotem konsygnacji wydane zostaną napowrót akcje po odbyciu wolnego zgromadzenia.

Wiedeń, dnia 30. grudnia 1874.

Rada zawiadowcza.

[Przedruk nie opłaca się.]

Die 1. außerordentliche Generalversammlung der Aktionäre der k. k. priv. Erzherz. Albrecht-Bahn findet am Mittwoch den 3. Februar 1875 um 10 Uhr Vormittags, im Saale des Ingenieur- und Architekten-Vereines in Wien, I. Eschenbachgasse No. 11 statt.

Tagesordnung.

- Bericht über den Stand des Baues und die finanzielle Lage der Gesellschaft und Beschlußfassung darüber.
- Mittheilung über den Rückkauf von 7¹/₂ Millionen Gulden Titres der Gesellschaft und demgemäß Antrag auf Aenderung der einschlägigen Paragrafe der Statuten, respective Reduktion des Aktien-Kapitals.
- Antrag betreffs Consolidirung der schwebenden Schuld.
- Bestätigung der Wahl eines Verwaltungsrathes.
- Statutenänderungen.

Die Stimmberechtigten Herren Aktionäre, welche an dieser Generalversammlung theilzunehmen wünschen, wollen ihre Aktien in Gemäßheit des §. 34 der Statuten bis spätestens 20. Jänner 1875 bei der Haupt-Cassa der Gesellschaft, Wien, I. Minoritenplatz 4 deponiren.

Der Erlag der Aktien hat unter Anschluß zweier arithmetisch geordneter und vom Einreicher eigenhändig unterzeichneter Consignationen zu geschehen.

Ein Exemplar der Consignation erhält der Deponent mit der Empfangsbestätigung versehen, zurück, und es werden nach abgehaltener Generalversammlung die Aktien nur gegen Rückstellung dieser Consignation ausgefolgt.

Wien am 30. Dezember 1874.

Der Verwaltungsrath.

(Nachdruck wird nicht honorirt.)

C. k. uprzyw. kolej galicyjska Karola Ludwika.

Rozpisanie konkursu

w celu obsadzenia 104 opróżnionych posad, rezerwowanych na mocy ustawy z dnia 19. kwietnia 1872. Ust. Państw. nr. 69ty dla wysłużonych podoficerów.

Nazwa obsadzić się mających posad	Nazwa zwierzchności przy której posady opróżnione są	Z tą posadą połączone						Żądane umiejętności i inne warunki	Czy dla dotyczących posad potrzebną jest		Zwierzchność, urząd, przedsiębiorstwo etc., do których prośba komp. wniesioną być ma	Termin wniesienia podań i do którego czasu	
		roczna płaca		kwaterekunkowe		emolumenta	dzienna płaca		praktyka i jak długo	egzamin i z których przedmiotów			
		złr.	ct.	złr.	ct.		złr.						ct.
4 kancelistów 6. klasy	Przy Dyrekcji ruchu c. k. uprzyw. galic. kolei Karola Ludwika.	500	—	200	—	—	—	—	niższa szkoła realna albo niższe gimnazjum i zupełna znajomość niemieckiego i polskiego języka w mowie i piśmie	aż do złożenia egzaminów fachowych, a względnie aż do osiągnięcia biegłości w zawodzie kancelaryjnym i rachunkowym, jako praktykant z dzienną płacą 1 złr.	egzamina fachowe	c. k. uprzyw. kolej galicyjska Karola Ludwika	4 tygodnie od 1go stycznia 1875. r. począwszy
40 telegrafistów 3 klasy		400	—	120	—	—	—	—	dtto.	aż do złożenia egzaminu telegraficznego jako dozorca telegrafów z dzienną płacą 1 złr.	dtto.		
20 konduktorów 3. klasy		350	—	100	—	—	—	—	znajomość niemieckiego i polskiego języka, jako też pisanie i czytania	aż do złożenia egzaminu z przepisów dla konduktorów jako bremzer z dzienną płacą 70 cent.	dtto.		
10 sług dla poczekalni 3. klasy		240	—	80	—	—	—	—	dtto.	praktyka aż do wyuczenia się z dzienną płacą 70 cent.	dtto.		
10 pomocników magazynów 2. klasy		400	—	120	—	—	—	—	dtto.	aż do zupełnego obznajomienia się z przepisami magazynowymi jako praktykant magazynowy z dzienną płacą 80 cent.	dtto.		

K. k. privilegierte galizische Carl-Ludwig-Bahn.

Concurs-Ausschreibung

für die Besetzung von 104, für ausgediente Unterofficiere im Sinne des Gesetzes vom 19. April 1872, N. G. Bl. Nr. 69, vorbehaltene Posten.

Bezeichnung der zu besetzenden Stellen	Benennung der Behörde, bei welcher die Stelle in Erledigung gekommen	Mit dieser Dienststelle verbundene Bezüge						Erforderliche Kenntnisse und sonstige Bedingungen zu deren Erlangung	Ob für den betreffenden Dienstposten erforderlich ist:		Behörden, Aemter, Unternehmungen etc., wo die Competenzgesuche vorzubringen sind	Bewerbungstermin und von welchem Zeitpunkte	
		Gehalt		Quartiergeld		Emolumente	Taggeld		eine Probepraxis und von welcher Dauer	die Ablegung einer Prüfung und aus welchen Gegenständen			
		fl.	kr.	fl.	kr.		fl.						kr.
4 Ranglisten 6. Classe	Bei der Betriebs-Direktion der k. k. privileg. galizischen Carl-Ludwig-Bahn.	500	—	200	—	—	—	—	Unter-Realsschule oder Unterghymnasium, vollkommene Kenntniss der deutschen und polnischen Sprache in Wort und Schrift	Bis zur Ablegung der Fachprüfungen eventuell vollkommen guter Verwendung im Kanzlei- u. Rechnungsfache als Auspaffer mit 1 fl. täglich	Fachprüfungen	Betriebs-Direktion der k. k. privileg. galizischen Carl-Ludwig-Bahn	Bier Wochen vom 1. Jänner 1875 an gerechnet
40 Telegrafisten 3. Classe		400	—	120	—	—	—	—	dtto.	Bis zur Ablegung der Telegraphenprüfung als Telegraphenaufseher mit 1 fl. täglich	dtto.		
20 Conducteure 3. Classe		350	—	120	—	—	—	—	Kenntniss der deutschen und polnischen Sprache, des Lesens und Schreibens	Bis zur Ablegung der Prüfung aus den Vorschriften für Conducteure als Bremser mit einem Tagelohn von 70 kr.	dtto.		
10 Saubdiener 3. Classe		240	—	80	—	—	—	—	dtto.	Probepraxis zur Einschulung gegen ein Taggeld von 70 kr.	dtto.		
30 Magazin-Offizier-Gehlfen 2ter Classe		400	—	120	—	—	—	—	dtto.	Bis zur vollkommenen Kenntniss der Magazinvorschriften als Magazin-Auspaffer mit 80 kr. per Tag	dtto.		

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu.
Z dniem 31. Grudnia 1874 r. było w obiegu:
Asygnacyj kasowych zhr. a. w. 217.900,, —
Biletów kasowych „ „ 500,, —
zhr. a. w. 218.400,, —
Kraków, dnia 31. Grudnia 1874. Dyrekcyja.

Towarzystwo kredytowe miejskie

Spółka zarejestrowana o poręce nieograniczonej

otworzyło dla przeprowadzenia czynności organizacyjnych biuro
w *Lwowie* [Ulica Trybunalska l. 1]

tudzież otwiera w tym celu biura ajencyjne w miastach powatowych.

Biura te przyjmują zgłoszenia przystąpienia do Towarzystwa i udzielają wszelkich wyjaśnień pop względem urzędzenia i zakresu czynności Towarzystwa.

Czynności statutowe rozpocznie Towarzystwo po przeprowadzeniu czynności organizacyjnych w *lutym 1875 roku*.

Lwów, w Grudniu 1874.

Dyrekcyja.

[4632 2-3]

Spółka właścicieli ziemskich dla wyrobu maszyn rolniczych.

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, że wyłączne prawo wyrobienia c. k. patentowanych pługów mojego systemu i rozpowszechniania tychże w królestwach Galicyi i Węgier oraz w księstwie Bukowińskim, oddałem na mocy osobnego układu spółce właścicieli ziemskich dla wyrobu maszyn pod firmą „Łączyński Bal & Comp.“ i że tylko od takowej strony interesowane nabywać je mogą.

Roman Cichoski.

Powołując się na powyższe ogłoszenie nadmieniamy, iż powszechnie znane pługi Cichoskiego, przemianowane i odznaczone medalami na wystawach w Paryżu, Londynie, Kijowie, Moskwie, Brukseli, Warszawie, Wiedniu i Złoczowie już wyrobiamy, i mamy wszelką nadzieję, iż pługi te wybornej konstrukcyi w kilkunastu gatunkach do wszelkiego rodzaju orki i gleby zastosowane, wkrótce zyskają sobie powszechny rozgłos i uznanie. — Zapraszamy tedy Szanownych pp. gospodarzy do leznego udziału w zamówieniach podczas robót wiosennych.

Z poważaniem

Spółka właścicieli ziemskich dla wyrobu maszyn rolniczych

Łączyński Bal & Comp.

Lwów, ulica Balonowa Nr. 1.

[4633 2-3]

Ces. król. uprz. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

wydaje we *Lwowie* i przez
Filie w Krakowie, Czerniowcach i Tar-
nopolu od dnia 15. Czerwca 1874

ASYGNACYE KASOWE

5 procentowe płatne w 14 dni po wypowiedzeniu

5 1/2 „ „ „ 45 „ „ „

6 „ „ „ 90 „ „ „

Wszystkie asygnaty kasowe przed 15. Czerwca 1874 w obieg puszczone, będą oprocentowane niezmiennie w myśl ogłoszenia z dnia 14. Lutego 1874.

Lwów, dnia 25. Czerwca 1874.

(2 1)

Dyrekcyja.

Ogłoszenie licytacji

Oddział Zastawniczy
galicyjskiego

BANKU KREDYTOWEGO

ulica Wałowa nr. 4

podaje do ogólnej wiadomości, iż zapadłe z dniem 31. Października 1874 r. kosztowności w dniach 12. i 13. Stycznia 1875 r. w godzinach od 9. do 3. przez publiczną licytację (w myśl §. 59 stat.) najwięcej dającemu za gotówkę sprzedane zostaną.

Lwów, dnia 28. Grudnia 1874

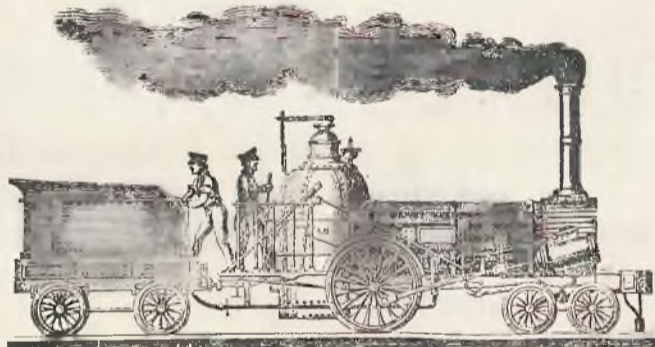
(4629 2-3)

28

C. k. uprzyw.

K. k. priv.

Kolej Arcyks. Albrechta

Erzherzog Albrecht - Bahn.

OBWIESZCZENIE.

Kundmachung.

Uwadamia się niniejszem Szanowną Publiczność, że

OTWARCIE RUCHU

Na linii kolejowej ze

Stryja do Stanisławowa

nastąpi na dniu 1. Stycznia 1875

jakoteż że na wyż wymienionej przestrzeni stacje **Morszyn, Bolechów, Dolina, Krechowice, Kalusz, Bednarów i Majdan - Ciazów** z dniem powyższym do publicznego użytku oddane będą.

Wszystkie wyż wymienione stacje z wyjątkiem stacji Majdan - Ciazów, która tylko do expedycji osób i pakunków jest przeznaczoną, urządzone zostały do expedycji osób, pakunków, przesyłek pospiesznych i towarowych.

W Stanisławowie c. k. uprzyw. kolej żelazna Arcyksięcia Albrechta nie posiada osobnego dworca, a expedycja osób i pakunków odbywać się będzie w gmachu kolejnym c. k. uprz. drogi żelaznej Lwowsko - Czerniowiecko - Jaskiej, expedycja zaś przesyłek pospiesznych i towarów w magazynie kolei Arcyksięcia Albrechta.

Rozkład jazdy osobnemi plakatami i ogłoszeniami do publicznej wiadomości podany będzie.

Rada za wiadowcza.

Der Gefertigte Verwaltungsrath beehrt sich das P. T. Publikum in Kenntniß zu setzen, daß die

Betriebs - Eröffnung

der Theilstrecke

Stryj - Stanislaw

am 1. Jänner 1875

mit den Stationen **Morszyn, Bolechów, Dolina, Krechowice, Kalusz, Bednarów und Majdan - Ciazów**, welche mit dem genannten Tage dem öffentlichen Verkehre übergeben werden, erfolgen wird.

Die Station Majdan - Ciazów, ist bloß zur Expedition von Personen und Gepäck, die übrigen Stationen sind jedoch zur Expedition von Personen, Gepäck, Eis- und Frachtgütern bestimmt.

Die Erzherzog Albrecht - Bahn besitzt in Stanislaw keinen eigenen Bahnhof, es wird daher die Expedition von Personen und Gepäck im Aufnahmsgebäude der k. k. priv. Lemberg - Czernowiz - Jassy - Bahn, die Expedition von Eis- und Frachtgütern dagegen, im eigenen Magazine der Erzherzog Albrecht - Bahn erfolgen.

Die Fahrordnung selbst wird mittelst besonderer Plakate und Kundmachungen in den öffentlichen Blättern, dem P. T. Publikum zur Kenntniß gebracht werden.

Der Verwaltungs - Rath.